Internetowy Biuletyn Szkół Plastycznych
Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie

15 WRZEŚNIA 2014 r.
Rok 5, numer 5 /39/KWARTALNIK

Wielkie otwarcie w Radomiu

Foto — W.S.G. 1 września 2014 r.

Rozbudowany m.in. z Funduszy Europejskich MKiDN Zespół Szkół Plastycznych w Radomiu [czytaj str. 2]

biuletyn_ plastyk

KWARTALNIK

W pierwszej części wrześniowego kwartalnika...

Radom w nowej siedzibie 2
75 rocznica wybuchu II wojny 4
CENSA na nowy rok 8
Nowe programy nauczania 9
Aneks II 18
Moduły — komentarz 31
Moduły — przykłady 34
PO-WIDOKI w TRAFO-STACJI 37

Biuletyn wrześniowy

1 / 2

Biuletyn_Plastyk jest także na Facebooku — zapraszamy codziennie!

Małgorzata Omilanowska, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

Inauguracja... zmian w szkołach artystycznych

Warszawa, 1 września 2014 r.: „Rozpoczynający się dzisiaj rok szkolny ma dla całej społeczności szkolnictwa artystycznego znaczenie szczególne. Po dwóch latach intensywnych przygotowań inicjujemy realizację zmian w szkolnictwie artystycznym stopnia podstawowego i średniego. Zgodnie z przyjętymi założeniami, będą one wprowadzane w sposób ewolucyjny, a nie rewolucyjny i zostaną wdrożone w tym roku tylko w pierwszych klasach, zaś cały system szkolnictwa zostanie objęty zmianami w 2026 roku, co z pewnością pozwoli na ich lepszą adaptację. Szczególny nacisk położyliśmy na (...) lepszą korelację treści przedmiotów oraz większą autonomię w zarządzaniu dla dyrektorów szkół. Wierzę, iż wypracowane w porozumieniu z całym środowiskiem zmiany podniosą jakość polskiego szkolnictwa artystycznego. (...)

Liczę, iż radość muzykowania zespołowego, możliwość wybrania nowych specjalności i specjalizacji przez uczniów szkół muzycznych i plastycznych, a także większa autonomia szkół w kreowaniu własnej podmiotowości wpłyną na rozwój całego szkolnictwa artystycznego”.

LIST NA ROZPOCZĘCIE NOWEGO ROKU SZKOLNEGO [tutaj]

Nowe umiejętności, nowe technologie w Radomiu

Program „Uczenie się przez całe życie" Erasmus+ – Europejskie Staże Zagraniczne w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego 2013/2014

W ramach projektu „Nowe technologie w ceramice i sztukaterii" młodzież Zespołu Szkół Plastycznych w Radomiu doskonaliła warsztat pracy w zakresie sztukaterii i ceramiki, poznawała procesy technologiczne z uwzględnieniem doboru właściwych narzędzi oraz zasady bhp zgodne z normami i standardami unijnymi. Miała możliwość zapoznania się z formami edukacyjnymi i systemem szkolnictwa w Niemczech. Zwiedziła zabytki Magdeburga, Drezna, Poczdamu i Berlina. Ważnym elementem stażu było poznanie kultury zawodowej i norm zachowań współpracowników i opiekunów strony niemieckiej co pozwoliło uczniom rozwinąć się zarówno w aspekcie zawodowym jak i sprawności językowej.

W projekcie uczestniczyło 18 uczniów Zespołu Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta w Radomiu.

Miejscem realizacji projektu było Centrum Kształcenia Budowlanego w Magdeburgu (Niemcy). Działania realizowane były przez cały 2013 r.

Każdy z uczestników otrzymał dokument Europass Mobility, potwierdzający nabyte umiejętności i kwalifikacje. Rangę dokumentu podnosi fakt, iż jest on wydany przez Agencję Narodową Europass Mobility, a także przez instytucję przyjmującą. Dokument ten wydawany jest w dwóch językach, polskim i obcym, co umożliwia mobilność zawodową szczególnie na rynkach europejskich.

Kliknij tu, aby obejrzeć prezentację.

Radom,1 września 2014r.:

Nowe oblicze szkoły — marzenia się spełniają

Foto — Włodzimierz St. Gorzelańczyk

Chciałam oznajmić wszem i wobec, że marzenia się spełniają...

Inauguracja roku szkolnego 2014-2015 w Zespole Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta w Radomiu ma szczególny charakter, bowiem uroczystość odbywa się w obecności znamienitych gości i na terenie wyremontowanej i rozbudowanej placówki. To zwieńczenie wysiłku wielu osób zaangażowanych w realizację tego nieocenionego dla szkoły przedsięwzięcia, to ogromny sukces. Przedsięwzięcia współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej (...)

Dostajemy nową szkołę z nowoczesną bazą dydaktyczną, z dużymi pracowniami artystycznymi i własną galerią szkolną. Przed szkołą nowe, wielkie otwarcie, nowa perspektywa rozwoju, wreszcie doskonałe warunki pracy. Razem z nową szkołą dostajemy także nową energię i nową moc, ale także zobowiązania, wobec których musimy podjąć nowe wyzwania. Pamiętajmy, że „Szkoła to nasz drugi dom", który ma służyć nam, ale także kolejnym pokoleniom pragnącym rozwijać swój talent i artystyczne pasje. Uczniom klas pierwszych gratuluję wyboru szkoły. Nauczycielom, pracownikom i rodzicom życzę spokojnej pracy. Szkole - dążenia do kolejnych etapów chlubnego rozwoju (...)

Ostatnie lata pracy szkoły, to bardzo trudny okres dla wszystkich, uczniów, nauczycieli, rodziców, pracowników szkoły. Czas licznych zmian, niepewności, czas ciągłych remontów i przeprowadzek. Ale równocześnie czas wytężonej pracy dydaktyczno-wychowawczej, realizacji wielu przedsięwzięć o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym, czas realizacji projektów europejskich w ramach Programu Leonardo da Vinci, organizacji wielu wystaw, plenerów, także udziału w projektach organizowanych pod patronatem CEA i MKiDN, ale także działań o charakterze lokalnym. To także czas poświęcony na przygotowanie zmian w związku z wprowadzoną reformą szkolnictwa artystycznego od 1 września 2014r. Pomimo pracy w różnych warunkach, w wielu miejscach miasta Radomia (przez ostatni rok pracowaliśmy w czterech różnych placówkach oświatowych), z zaburzoną nieco komunikacją – wyniki egzaminów zewnętrznych: gimnazjalnych, maturalnych, dyplomowych - świadczą o bardzo wytężonej pracy całej społeczności szkolnej.

Foto — Włodzimierz St. Gorzelańczyk

INAUGURACJE NOWEGO ROKU SZKOLNEGO — RADOM2014

Wniosek jaki wypływa z tych trudnych dla szkoły zawirowań jest jeden. To była słuszna decyzja, choć wymagała od nas wielu poświęceń i konsekwencji w dążeniu do celu. Po raz pierwszy byłam szczęśliwa, gdy otrzymałam wiadomość z Kancelarii Ministra Kultury Pana Bogdana Zdrojewskiego w dniu 22 grudnia 2012r. o przyznanych nam środkach finansowych na projekt rozbudowy szkoły. Po raz drugi byłam szczęśliwa, gdy 13 marca 2013r. Prezydent Miasta Radomia Pan Andrzej Kosztowniak podpisywał umowę z Ministrem Kultury Panem Bogdanem Zdrojewskim w obecności Marszałek Sejmu Pani Ewy Kopacz.

I teraz 1 września 2014r. w dniu WIELKIEGO OTWARCIA szkoły po kapitalnym remoncie i rozbudowie. chciałabym podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tego wielkiego dzieła, którzy wspierali mnie swoją wiedzą, doświadczeniem, dobrymi decyzjami. Wszystkim , z którymi miałam przyjemność współpracować, którzy wspierali mnie dobrym słowem. Dziękuję moim pracownikom i nauczycielom, którzy w ostatnich dwóch tygodniach nie szczędzili własnego zdrowia i czasu. Dziękuję sponsorom. Dziękuję moim najbliższym, przyjaciołom i znajomym, którzy przez ostatnie dwa lata żyli ze mną tematem – szkoła.

Wierzę, że mój Anioł czuwa nad tym obiektem i nad moją skromną osobą.
Dziś nieco zmęczona, ale dumna i szczęśliwa.

Bożena Marczykowska
dyrektor Zespołu Szkół Plastycznych im. Józefa Brandta w Radomiu

Foto — Jacek Michał Szpak

Foto — Włodzimierz St. Gorzelańczyk

Wielkie otwarcie: *Marszałek Ewa Kopacz, Podsekretarz Stanu w MKiDN Monika Smoleń, prezydent Radomia Andrzej Kosztowiak wraz z Bożeną Marczykowską, dyrektorem Zespołu Szkół Plastycznych w Radomiu*

Foto — Aleksandra Ratyńska

Radomski plastyk: *w nowej siedzibie, z nowymi specjalizacjami*

MKiDN, 1 września 2014r.: Zwieńczeniem dwóch lat prac przy budowie nowego skrzydła Szkoły Plastycznej im. Józefa Brandta w Radomiu, była uroczysta inauguracja roku szkolnego, w której 1 września uczestniczyła Podsekretarz Stanu w MKiDN Monika Smoleń i Marszałek Sejmu Ewa Kopacz.

Foto — Aleksandra Ratyńska

Projekt radomskiej placówki pn. Rozbudowa i realizacja robót budowlanych w istniejącym budynku Zespołu Szkół Plastycznych przy ul. Grzecznarowskiego 13 w Radomiu obejmował remontu zabytkowego budynku szkoły i dobudowanie nowego skrzydła. Przewidziano w nim m.in. zmianę wystroju części pomieszczeń, remont elewacji, wykonanie iluminacji budynku, dostosowanie placówki do potrzeb osób niepełnosprawnych i montaż windy obsługującej wszystkie kondygnacje. Dobudowane skrzydło umożliwi funkcjonowanie pracowni: malarstwa, rysunku, ceramicznej, tkaniny artystycznej i rzeźby. W ramach realizacji projektu przewiduje się otwarcie dwóch nowych specjalizacji (...).

Inwestycja znajdowała się na liście rezerwowej projektów konkursowych wybranych do dofinansowania w ramach II naboru konkursowego dla działania 11.3 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Umowa w tej sprawie została podpisana 13 marca 2013 r. Całkowity koszt inwestycji to ponad 6,8 mln zł, a kwota dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego- 5,73 mln zł. (...) Wsparcie finansowe z tego źródła otrzymało już 28 projektów szkół i uczelni artystycznych, na kwotę przeszło 555 mln zł, o łącznej wartości projektów powyżej 766 mln zł. Dotacje pochodzą również z Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Rozwój infrastruktury kultury", z którego w latach 2008-2014 przekazano ponad 113 mln zł. [MKiDN]

Wśród dofinansowanych projektów znalazły się m.in: Zespoły Szkół Plastycznych w Częstochowie oraz Tarnowie [Patrz Biuletyn]

Centrum Edukacji Artystycznej informuje, że w dniu 6 sierpnia 2014 r. ukazało się rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych [tutaj]

RADOM: Zawód PLASTYK **Nowe specjalizacje**

Specjalność: Fotografia i film

Specjalizacja:
REALIZACJE INTERMEDIALNE

Minimalny czas przeznaczony na realizację: 16 godzin w LP/PSP, 12 godzin w OSSP

Realizacje intermedialne to jedna ze specjalizacji / specjalności artystycznej o nazwie: Fotografia i film. Uczeń w procesie kształcenia zdobywa wiedzę z zakresu działań intermedialnych m.in.: fotografii, filmu, wideo, animacji; poznaje możliwości nowoczesnych technik i technologii do rejestracji, edycji i emisji obrazu oraz dźwięku. Poprzez analizę dokonań wybitnych twórców rozwija swoją wrażliwość i kreatywność. Po zakończeniu nauki w zakresie tej specjalności absolwent jest przygotowany do pracy zawodowej oraz kształcenia na poziomie akademickim.

Realizacje intermedialne to nowa specjalizacja realizowana od 1 września 2014r. w klasach pierwszych czteroletnich liceów plastycznych, sześcioletnich ogólnokształcących szkół sztuk plastycznych oraz dwuletnich policealnych szkół plastycznych.

Specjalność: Techniki graficzne

Specjalizacja:
PROJEKTOWANIE GRAFICZNE

Minimalny czas przeznaczony na realizację: 16 godzin w LP/PSP, 12 godzin w OSSP.

Projektowanie graficzne to jedna ze specjalizacji/specjalności artystycznej o nazwie: Techniki graficzne. Należy do dziedziny grafiki reklamowej i wydawniczej oraz reklamy wizualnej. Wpływa na kształtowanie przestrzeni publicznej i świadomości estetycznej społeczeństwa. Uzyskana w tym zakresie wiedza ma charakter kluczowy i interdyscyplinarny; koreluje z wieloma przedmiotami w kształceniu plastycznym. Absolwent po zakończeniu edukacji z projektowania graficznego jest przygotowany do podjęcia pracy w zawodzie lub kontynuacji nauki na poziomie akademickim.

Projektowanie graficzne występujące dotychczas pod nazwą Reklama wizualna oraz Techniki graficzne jest realizowane w klasach pierwszych czteroletnich liceów plastycznych, sześcioletnich ogólnokształcących szkół sztuk plastycznych oraz dwuletnich policealnych szkół plastycznych. Klasy drugie i starsze kontynuują naukę w dotychczasowych specjalizacjach i specjalnościach.

Włocławek 2014

Foto — Włodzimierz St. Gorzelańczyk 2014

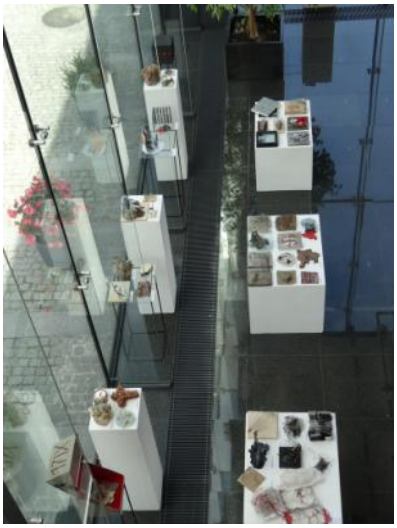

III Międzynarodowe Biennale Miniatury we Włocławku

Wielkie sprawy w małym formacie

3 wrześnie 2014 roku w nowo otwartym gmachu Muzeum Diecezjalnym we Włocławku miało miejsce otwarcie wystawy pokonkursowej III Międzynarodowego Biennale Miniatur dla uczniów szkół plastycznych „Początek był w Polsce. W 75 rocznicę wybuchu II wojny światowej". Konkurs zorganizowała — w tym wydała okolicznościowy katalog — Prywatna Ogólnokształcąca Szkoła Sztuk Pięknych we Włocławku oraz Polskie Towarzystwo Historyczne oddział we Włocławku. W konkursie wzięło udział niemal 400 uczestników, nadesłano 589 prac ze szkół plastycznych z Rumunii, Łotwy, Meksyku, Kolumbii i Polski. Jury pod przewodnictwem prof. Zbigniewa Purczyńskiego (ASP Łódź) wyłoniła 392 prace na wystawę, oraz przyznała nagrody w kategoriach:

Grafika, rysunek i malarstwo —
I NAGRODA: **Dawid Ławicki** [Płock]

Rzeźba — I NAGRODA:
Aleksandra Stasiak [Łódź] - *powyżej na foto*
Tkanina — I NAGRODA:
Klaudia Kosińska [Koszalin]

Przy ocenie jury kierowało się następującymi kryteriami: oryginalność kompozycji, koncepcja autorska, samodzielna realizacja, poprawność kompozycyjna oraz odpowiednia oprawa pracy. Poziom nadesłanych do „plastyka" prac był niezwykle wysoki, a autorzy szczególnie zagraniczni wykazali się niesamowitą znajomością historii II wojny światowej i roli Polski w tym trudnym czasie. III Międzynarodowe Biennale daje niezwykłą szansę do poznania historii w zupełnie odmienny sposób – poprzez sztukę.

Foto — Włodzimierz St. Gorzelańczyk 2014

Foto — Marek Ciuba 2014

Wystawę „Początek był w Polsce" pod patronatem honorowym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Marszałka Województwa kujawsko-pomorskiego można zwiedzać do 30 września 2014r. [Fotorelacja]

Piotr Umiński

„Początek był w Polsce”

— ze wstępu do katalogu konkursu
w 75 rocznicę wybuchu II wojny światowej

(...) Organizując III Międzynarodowe Biennale Miniatur „Początek był w Polsce” mieliśmy poczucie, że poruszamy ważny temat dla Polski i Europy, jakim jest II wojna światowa. W 75 rocznicę wybuchu tego światowego konfliktu chcieliśmy przypomnieć tamte wydarzenia poprzez wyjątkowe dzieła. Nieduży format (20/20/20/ cm) zmusił autorów prac do stosowania szczególnych rozwiązań, aby sprostać wyzwaniom tematu. Uczniowie szkół artystycznych kolejny raz zdali egzamin z wrażliwości i kreatywności. Stworzyli niepowtarzalne dzieła, opowiadające o tamtych dramatycznych wydarzeniach.

Foto — Włodzimierz St. Gorzelańczyk 2014

Wśród prac znajdują się obrazy żołnierzy niemieckich wyłamujących polskie szlabany graniczne, bombardujących polskie miasta i strzelających do cywilów, a także żołnierzy radzieckich depczących naszą wolność, mordujących Polaków i wspólnie z Niemcami świętujących zwycięstwo nad Pol-

Foto — Marek Ciuba 2014

ską. Pojawiają się również dzieła odmienne, ilustrujące euforię panującą wśród narodu polskiego po wypowiedzeniu wojny Niemcom przez Francję

i Wielką Brytanię. Podczas oglądania prac możemy poczuć cierpienie matek, dzieci, okaleczonych żołnierzy i cywilów oraz zobaczyć ogrom zniszczeń dokonanych przez agresorów.
Czas minionej wojny dla współczesnego człowieka jest nie do wyobrażenia, zbyt przerażający. Jednak ludzie, którzy wtedy żyli nie poddawali się i podejmowali walkę o wolność Ojczyzny. Wojska polskie broniły naszych granic, naszej godności począwszy od bitwy granicznej, aż po walkę o ostatnie twierdze, natomiast ludność cywilna udzielała im wszechstronnej pomocy. Dzięki odwadze i poświęceniu tych wszystkich ludzi możemy się dziś cieszyć wolnym krajem.

Udział w konkursie wzbudził u młodych artystów potrzebę zgłębienia wiedzy na temat historii Polski i polskich bohaterów. To działanie spowodowało, że anonimowe dotąd tablice, kamienie i pomniki, upamiętniające przelaną krew, stały się dla nich bliższe i bardziej zrozumiałe.

Piotr Umiński — dyrektor szkoły
KATALOG WYSTAWY

Włocławek 2014

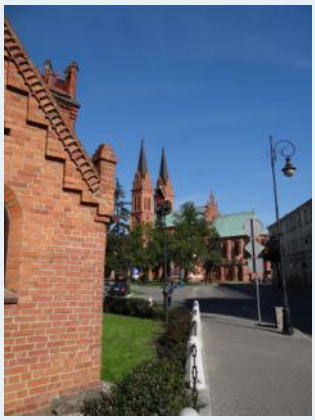

Foto — Włodzimierz St. Gorzelańczyk 2014

WŁOCŁAWEK

miasto na prawach powiatu w województwie kujawsko-pomorskim, nad Wisłą. Jedno z głównych miast województwa, w przeszłości niejednokrotnie nazywane stolicą Kujaw. Miasto jest siedzibą kurii diecezji włocławskiej. Wikipedia

Spacer wirtualny po mieście
Audio Przewodnik — TUTAJ

Nagrodzeni i wyróżnieni

Maja Bujak
Włocławek /III nagroda

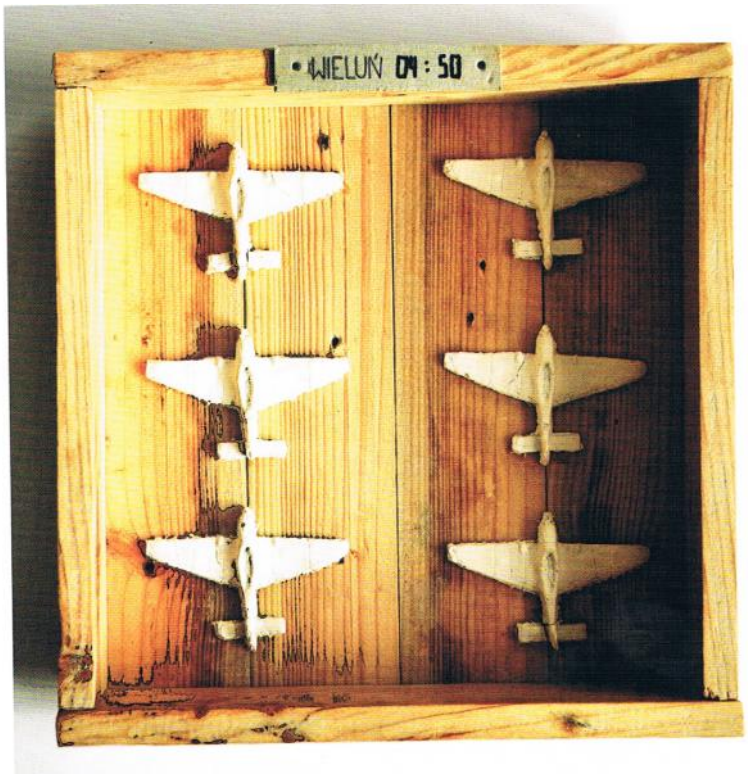

MOTYLE, *Aleksandra Stasiak* z Łodzi —
I nagroda we Włocławku: RZEŹBA

Początek był w Polsce WŁOCŁAWEK, III MIĘDZYNARODOWE BIENNALE MINIATUR 2014:

OFENSYWA NAD BZURĄ, *Dawid Ławicki* z Płocka —
I nagroda: GRAFIKA / RYSUNEK / MALARSTWO

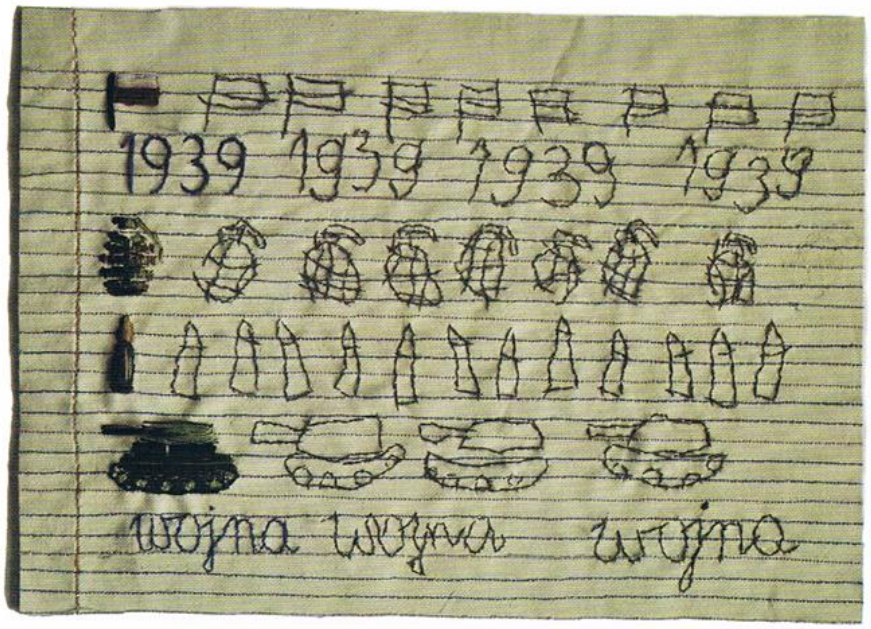

LEKCJA Z PIERWSZEGO WRZEŚNIA, ***Klaudia Stasińska*** **z Koszalina —**
I nagroda : TKANINA

Kamil Wójcicki
Łódź /wyróżnienie

WŁOCŁAWEK, III MIĘDZYNARODOWE BIENNALE MINIATUR 2014: *Początek był w Polsce*

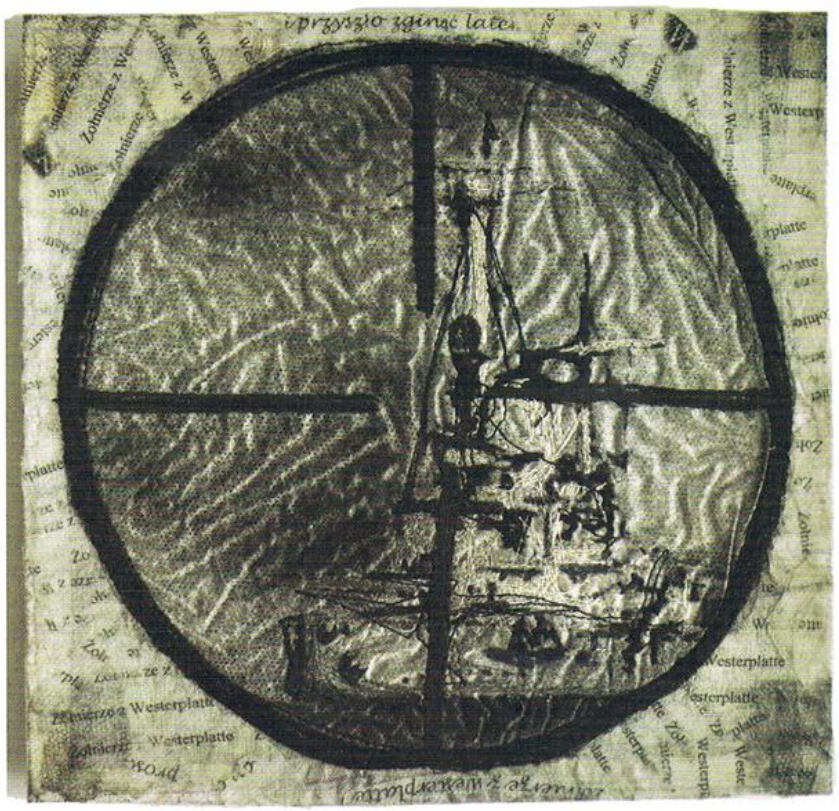

CEL WESTERPLATTE, ***Evagelia Tsekouras*** **z Opola—**
wyróżnienie: TKANINA

Aranas Serafin Silvana Melissa
Meksyk /wyróżnienie

Sylwia Osadców
Szczecin /wyróżnienie

Zapraszamy na portal POSSP we Włocławku oraz Muzeum Diecezjalnego we Włocławku oraz do katalogu: REDAKCJA: Piotr Umiński, PROJEKT GRAFICZNY: Jarosław Umiński

Programy nauczania w szkołach artystycznych

W szkołach artystycznych aktualnie obowiązujące prawo (patrz poniżej) analogicznie — jak to ma miejsce w szkolnictwie oświatowym — problem programów nauczania pozostawia w gestii i kompetencji szkoły. Programy nauczania są – w określonych granicach prawa - wyrazem autonomii szkoły i twórczych działań nauczyciela. Program nauczania nie ma statusu „ministerialnego".

Przypomnijmy: rozporządzenia, stanowiące kontekst nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego MEN jak i nasze — MKiDN — delegują kompetencję jego tworzenia na nauczyciela pracującego w konkretnej szkole artystycznej a więc uwzględniającą jej specyfikę czy potrzeby uczniów szczególnie uzdolnionych.

Ta sytuacja jest dla kreatywnych nauczycieli niezwykle sprzyjająca, gdyż umożliwia wypracowanie najskuteczniejszego modelu jej funkcjonowania. I tak właśnie jest przez ostatnią dekadę, tj. od wejścia w życie podstawy programowej.

Centrum Edukacji Artystycznej, a także od kilku lat nowopowstałe (2007) Centrum Edukacji Nauczycieli Szkolnictwa Artystycznego wspomagają szkoły i nauczycieli w tworzeniu programów nauczania. Szczególnie wiele uwagi poświęcamy temu zagadnieniu na kursach dla nauczycieli. Jednocześnie zadania wspierania i nadzoru stanowią kluczowy element pracy CEA.

Czytelników Biuletynu konsekwentnie zachęcamy do korzystania z publikacji znajdujących się w ofercie CEA jak i CENSA — dziś przypominamy niezwykle ważną książkę prof. **Stanisława Dylaka** „Tworzenie programów nauczania w szkołach artystycznych: ku praktyce refleksyjnej." (2008). Jest to obszerna (138 str.) publikacja stanowiąca odpowiedź na problemy nauczycieli samodzielnie tworzących wymagane prawem programy nauczania. Autor, Stanisław Dylak (UAM), nie ograniczył się do wskazanych w podtytule refleksji nad podjętym zagadnieniem, lecz omówił i poparł przykładami oraz bogatą bibliografią wszystkie etapy i rozmaite aspekty tworzenia programów nauczania, z uwzględnieniem specyfiki przedmiotów artystycznych.

Konsultantem ds. plastycznych był Włodzimierz Gorzelańczyk (UA / CEA). Książka jest do pobrania w CENSA. [FRAGMENT] *w.s.c.*

CENSA 2014

- 9 września 2014r., w wyniku rozstrzygnięcia konkursu ogłoszonego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego stanowisko Dyrektora Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych obejmie pani **Joanna Niewiadomska-Kocik**.
- Uprzejmie informujemy, że 2 czerwca 2014 r. o godzinie 10.00 system rejestracji rozpoczął przyjmowanie zgłoszeń na formy doskonalenia i dokształcania:
- szkolenia stacjonarne – zapisy na okres od września 2014 do stycznia 2015
- kursy zdalne – zapisy na cały rok szkolny 2014/15
- Szkolenia na życzenie – zapisy na cały rok szkolny 2014/15

Informator w formacie PDF można pobrać bezpośrednio ze strony internetowej.

Serdecznie zapraszamy
Zespół CENSA

Już po raz siódmy w okresie wakacji CENSA organizowała **KURS PEDAGOGICZNY**. W tegorocznej edycji (13 VII– 24 VIII 2014) brali udział także nauczyciele szkół plastycznych (z Warszawy, Zamościa, Krakowa, Katowic, Kalisza, Tarnowa, Nowego Wiśnicza, Zabrza, Rzeszowa, Elbląga, Supraśla, Częstochowy). Wykładowcami metodyki byli m.in.: Beata Lewińska-Gwóźdź oraz Włodzimierz St. Gorzelańczyk, nauczyciele akademiccy z Warszawy i Poznania. Kolejny kurs — za rok.

Serdecznie zapraszamy

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Szanowni Państwo
Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych
ma zaszczyt zaprosić na Konferencję

Rozwój poprzez zmianę

która odbędzie się w dniach 26 – 27 września 2014 r.
w Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie
(ul. Anielewicza 6)

Konferencja koncentrować się będzie wokół zmian w szkolnictwie artystycznym oraz podsumowania pilotażu przeprowadzonego w szkołach muzycznych w latach 2012 – 2014.

Zaprezentowany zostanie system wsparcia zmian w szkolnictwie artystycznym, stworzony przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przy udziale Centrum Edukacji Artystycznej oraz Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych.

Wzorem poprzednich konferencji pragniemy zaprezentować Państwu uznane osobowości świata kultury i nauki oraz spojrzenie na zmianę w wymiarze artystycznym, psychologicznym oraz zarządczym.

Jeżeli chcieliby Państwo uczestniczyć w Konferencji
prosimy o wypełnienie Karty Zgłoszeniowej
na stronie internetowej www.censa.pl

W 2002 roku opublikowane zostały po raz pierwszy PODSTAWY PROGRAMOWE dla zawodów artystycznych, w tym dla zawodu PLASTYK (Rozporządzenie MKiS) i zaczęły obowiązywać od 1 września 2002 roku obejmując ich realizację w nowych typach szkół plastycznych: czteroletnie licea plastyczne, sześcioletnie szkoły sztuk pięknych oraz policealne szkoły plastyczne.

Od 1 września 2014r. uczniowie klas pierwszych w/w typów szkół tj. OSSP, LP oraz PSP rozpoczną naukę przedmiotów plastycznych z NOWĄ PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ. Pierwsze prace dyplomowe zrealizowane w szkołach zgodnie z tym rozporządzeniem prezentowane powstaną w policealnych szkołach plastycznych w maju i czerwcu 2016 roku. Przypomnijmy, że szkół tych jest aktualnie 10. Natomiast ostatnie obrony prac dyplomowych realizowane przez nauczycieli szkół plastycznych dotychczasowej PODSTAWY PROGRAMOWEJ odbędą się w kończącym się roku szkolnym 2018/2019 w sześcioletnich ogólnokształcących szkołach sztuk pięknych (jest ich 29). Tym samym zakończy się realizacja PODSTAWY PROGRAMOWEJ, która powstała w wyniku prac zespołu nauczycieli PLSP jeszcze w 1999 roku.

W aktualnym wydaniu Biuletynu przypominamy to co zostało omówione na konferencji w grudniu 2013 r. oraz nowe — specjalnie przygotowane opracowania do NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ.

[Krakowskie Przedmieście / W. S. Gorzelańczyk 6 sierpnia 2014r.]

Włodzimierz St. Gorzelańczyk

Zawód *PLASTYK*

REANOWACJA ELEMENTÓW ARCHITEKTURY
oraz pozostałe 26 specjalizacji
Biuletyn Plastyk 2014

13-14 XII 2013r., na III Ogólnopolskiej Konferencji Dyrektorów Szkół Plastycznych w Bydgoszczy została zaprezentowana ostateczna wersja NOWEJ PODSTAWY PROGRAMOWEJ oraz RAMOWYCH PLANÓW NAUCZANIA dla zawodu Plastyk.

Przypomnijmy — prace nad tymi dokumentami w jej początkowej fazie miały miejsce w 2010 roku. I tak od 11 lutego do 19 marca 2010 roku pracował Zespół Programowy – merytoryczny: Włodzimierz St. **Gorzelańczyk** (CEA) – **Przewodniczący**, Jolanta **Chliszcz** (CEA), Maria **Kowalczyk** (Kielce), Beata **Lewińska – Gwóźdź** (Warszawa), Wojciech **Sokólski** (Supraśl), Małgorzata **Surma** (Kielce).

Współautorzy poszczególnych projektów podstaw programowych dla zawodu PLASTYK z 2010 roku:

Waldemar **Arbaczewski** (Lublin), Grażyna **Bieniasz** (Dąbrowa Górnicza), Agnieszka **Budny** (Dąbrowa Górnicza), Wiesław **Budziejewski** (Łódź), Jolanta **Chliszcz** (Tarnów), Stanisław **Cukier** (Zakopane), Radomir **Dawidziak** (Rzeszów), Anna **Dulny-Perlińska** (Kielce), Bernarda **Galus-Strąk** (Kielce), Joanna **Garasińska** (Częstochowa), Włodzimierz ST. **Gorzelańczyk** (ASP Poznań), Joanna **Garasińska** (Częstochowa), Piotr **Izydorczyk** (Łódź), Janusz **Jędrzejczyk** (Tarnów), Agnieszka **Kasprzak** (Lublin), Ludmiła **Kaźmierska** (Poznań), Joanna **Kierkowska-Kłys** (Łódź), Danuta **Konarzewska** (Warszawa), Ewa **Kubalańca** (Zduńska Wola), Alicja **Kuśmierczyk** (Lublin), Piotr **Kwaśny** (Bielsko-Biała), Eugeniusz **Lademann** (Gdynia), Beata **Lewińska – Gwóźdź** (Warszawa), Anna **Łoś** (Lublin), Paweł **Maciak** (Łódź), Stanisław **Marduła** (Zakopane), Jerzy **Mierzwiak** (Warszawa), Justyna **Olszewska** (Częstochowa), Grażyna **Olczyk** (Łódź), Franciszek **Otto** (Bydgoszcz), Tomasz **Ozga** (Kielce), Andrzej **Piątkowski** (Częstochowa), Grażyna **Piórkowska** (Warszawa), Jan **Ptak** (Kielce), Magdalena **Rokosa** (Częstochowa), Remigiusz **Sennik** (Kielce), Iwona **Skowron** (Dąbrowa Górnicza), Andrzej **Strach** (Nowy Wiśnicz), Wojciech **Sokólski** (Supraśl), Zbigniew **Strzyżyński** (Nałęczów), Elżbieta **Skóra** (Krosno), Anna **Stępień** (Kielce), Agnieszka **Sowińska** (Łódź), Małgorzata **Stochla** (Krosno), Małgorzata **Surma** (Kielce), Jacek **Vogel** (Łódź), Grzegorz **Wacławek** (Warszawa), Władysław **Walat** (Rzeszów), Piotr **Wojtowicz** (Krosno), Piotr **Zabłocki** (Gdynia).

NOWE SPECJALNOŚCI I SPECJALIZACJE

Współtwórcy nowych podstaw

[*DOKOŃCZENIE*] W roku 2012 MKiDN rozpoczął prace dotyczące całościowych ZMIAN W SZKOLNICTWIE ARTYSTYCZNYM. Powołany został ZESPÓŁ LEGISLACYJNY w składzie: prof. Wiktor **Jędrzejec**, dyrektor DEK MKiDN, Mariusz **Tokarski**, zastępca dyrektora DEK, Małgorzata **Rosińska-Kocon**, dyrektor CENSA, Marzenna **Maksymienko** oraz Maciej **Kandefer**, wicedyrektorzy CEA. Skład rozszerzony: prof. Maria **Murawska**, AM Bydgoszcz, prof. Krystian **Kiełb**, AM Wrocław, prof. Grzegorz **Kurzyński**, AM Wrocław, Eugeniusz **Buda**, wizytator CEA, Daniel **Dramowicz**, wizytator CEA, Beata **Lewińska-Gwóźdź**, dyrektor ZPSP w Warszawie, Jolanta **Chliszcz**, wizytator CEA, Sylwia **Świsłocka-Karwot**, wizytator CEA, **Mirosław Różalski**, dyrektor OSB w Poznaniu.

Do prac nad podstawami programowymi zaproszono 232 nauczycieli i nauczycieli uczelni artystycznych. Dodatkowo, projekty podstaw konsultowało **96 recenzentów** (głównie przedstawicieli uczelni). Koordynatorem zespołów ds. przedmiotów plastycznych została **Beata Lewińska – Gwóźdź**.

Współautorzy poszczególnych projektów podstaw programowych dla zawodu PLASTYK:

Adam **Arabski** (ZSP Gdynia), Aleksandra **Biedka** (LP Nowy Wiśnicz), Ryszard **Bojarski** (ZPSP Warszawa), Małgorzata **Borowska** (ZSP Gdynia), Wiesław **Budziejewski** (ZSP Łódź), Bogumił **Burzyński** (ZSP Katowice), Bernarda **Galus-Strąk** (ZSP Kielce), Tomasz **Głowacz** (ZSP Tarnów), Maciej **Grzybowski** (ZPSP Warszawa), Beata **Hanslik-Janiszewska** (ZSP Katowice), Krystyna **Jarczewska** (LP Nowy Wiśnicz), Janusz **Jędrzejczyk** (ZSP Tarnów), Edward **Josefowski** (ZSP Katowice), Agnieszka **Kasprzak** (ZSP Lublin), Łukasz **Kasprzak** (ZSP Zielona Góra), Paweł **Kasprzak** (ZPSP Warszawa), Łukasz **Kawka** (LP Dąbrowa Górnicza), Ludmiła **Kaźmierska** (LP Poznań), Anna **Kielban** (LP Poznań), Wojciech **Kieler** (PZSP Bydgoszcz), Danuta **Konarzewska** (ZPSP Warszawa), Wojciech **Koryciński** (ZSP Lublin), Maria **Kowalczyk** (ZSP Kielce), Alicja **Kowalska** (LP Zamość), Ewa **Kubalańca** (ZSP Zduńska Wola), Alicja **Kuśmierczyk** (ZSP Lublin), Piotr **Kwaśny** (ZSP Bielsko-Biała), Beata **Lewińska-Gwóźdź** (ZPSP Warszawa), Jakub **Łęcki** (LP Nałęczów), Alicja **Marduła** (ZSP Zakopane), Marta **Mariańska** (LP Supraśl), Joanna **Mastalerz** (ZSP Łódź), Jerzy **Mierzwiak** (ZPSP Warszawa), Marta **Muszyńska- Józefowicz** (LP Supraśl), Leszek **Niedochodowicz** (PLSP Szczecin), Małgorzata **Niedzielko** (LP Supraśl), Jerzy **Nitoń** (ZSP Zakopane), Grażyna **Olczyk** (ZSP Łódź), Justyna **Olszewska-Budzik** (ZSP Częstochowa), Franciszek **Otto** (PZSP Bydgoszcz), Grażyna **Piórkowska** (ZPSP Warszawa), Monika **Polak** (ZSP Gdynia), Jan **Ptak** (ZSP Kielce), Ewa **Ros-Baczyńska** (ZSP Zakopane), Remigiusz **Sennik** (ZSP Kielce), Elżbieta **Siwik** (ZSP Częstochowa), Iwona **Skowron** (LP Dąbrowa Górnicza), Elżbieta **Skóra** (LP Krosno), Michał **Smandek** (ZSP Katowice), Dorota **Stec -Grochal** (ZSP Gdynia), Zbigniew **Strzyżyński** (LP Nałęczów), Małgorzata **Surma** (ZSP Kielce), Joanna **Szczechura** (ZPSP Warszawa), Marlena **Szymczyk** (ZSP Łódź), Grzegorz **Wacławek** (ZPSP Warszawa), Krzysztof **Wereński** (ZSP Lublin), Konrad **Wieniawa-Narkiewicz** (ZPSP Warszawa), Radosław **Wójcik** (ZSP Częstochowa), Katarzyna **Zabłocka** (LP Supraśl).

Razem 65 nauczycieli z tego 20 nauczycieli, którzy pracowali przy pierwszej wersji w 2010 roku (patrz poprzednia strona Biuletynu). Konsultantami byli też dyrektorzy szkół plastycznych oraz wizytatorzy CEA.

Ponadto do prac zaproszonych zostało 19 nauczycieli akademickich. prof. Maciej **Aleksandrowicz** (ASP Warszawa), dr Paweł **Balcerzak** (ASP Warszawa), dr hab. Włodzimierz **Bartczak** (ASP Warszawa), dr Paweł **Boliński** (ASP Kraków), dr Katarzyna **Chrudzimska-Uhrera** (UKSW Warszawa), prof. Lucjan **Kasprzak** (ASP Warszawa), prof. Andrzej **Łapa (**AM Poznań**),** prof. Jakub **Łęcki (**ASP Warszawa**),** prof. Antoni **Nikiel (**Uniwersytet Rzeszowski), prof. Marek **Olszyński** Uniwersytet Rzeszowski), Mariusz **Popławski** (Politechnika Radomska), dr Michał **Puszczyński** (ASP Wrocław), dr hab. Sylwia **Romecka** (ASP Łódź), dr Marta **Sienkiewicz** (ASP Wrocław**),** prof. Andrzej **Szadkowski** (ASP Łódź), Joanna **Walendzik- Stefańska** (ASP Warszawa), dr Mariusz **Wideryński** (ASP Warszawa), prof. Wojciech **Wybieralski** (ASP Warszawa), dr hab. Ewa **Ziobrowska** (ASP Warszawa).

Reasumując: w latach 2010-2013 MKiDN — CEA zaprosiło do współpracy 115 nauczycieli szkół plastycznych oraz wykładowców wydziałów artystycznych z 9 uczelni.

Na zebraniach dyrektorów wiodących szkół plastycznych i wizytatorów CEA w MKiDN 18 oraz 31 października 2013r (foto poniżej) nadano ostateczny kształt PODSTAWOM PROGRAMOWYM i RAMOWYM PLANOM NAUCZANIA — prace prowadził zespół w składzie: Włodzimierz St. **Gorzelańczyk** (CEA), Jolanta **Chliszcz** (CEA), Wojciech **Myjak** (CEA), Maria **Kowalczyk** (Kielce), Beata **Lewińska – Gwóźdź** (Warszawa), Wojciech **Sokólski** (Supraśl). Ostateczną koordynację prac nad w/w dokumentami dyr. DSAiEK MKiDN, prof. Wiktor **Jędrzejec** powierzył st. wiz. Włodzimierzowi St. **Gorzelańczykowi**.

Włodzimierz Stanisław Gorzelańczyk
[opracowanie i foto]

Z ARCHIWUM MKiDN

Specjalności i specjalizacje przed reformą 1999 roku

Licea sztuk plastycznych – pięcioletni cykl kształcenia:

SPECJALNOŚCI I SPECJALIZACJE ZAWODU PLASTYK

Specjalność: **Fotografia artystyczna**

Specjalność: **Wystawiennictwo**

Specjalność: **Techniki graficzne**

Specjalność: **Techniki konserwatorskie**

Specjalizacje: Renowacja elementów architektury
Konserwacja rzeźby
Konserwacja starodruków

Specjalność: **Formy użytkowe**

Specjalizacje: Artystyczny druk sitowy
Artystyczne wyroby ze skóry
Ceramika artystyczna
Jubilerstwo
Kamieniarstwo artystyczne
Lutnictwo
Meblarstwo artystyczne
Metaloplastyka
Projektowanie zabawek
Repuserstwo
Snycerstwo artystyczne
Szkło artystyczne
Tkactwo artystyczne
Zabawkarstwo

Przed reformą systemową polskiej oświaty (1999) zawód Plastyk zdobyć można było w 33 Państwowych Liceach Sztuk Plastycznych. W większości z nich (23) uczono specjalności WYSTAWIENNICTWO. Kolejne najpopularniejsze to: SNYCERSTWO (12), CERAMIKA ARTYSTYCZNA (9), TKACTWO ARTYSTYCZNE (6), MEBLARSTWO ARTYSTYCZNE (5), METALOPLASTYKA oraz KONSERWACJA RZEŹBY (4), TECHNIKI GRAFICZNE (3).
Przy wprowadzeniu nowych typów szkół — sześcioletniej SZKOŁY SZTUK PIĘKNYCH oraz czteroletniego LICEUM PLASTYCZNEGO wprowadzone zostały nowe specjalności a wśród nich największą popularność zyskało DEKOROWANIE WNĘTRZ. Wzrosła też ilość szkół kształcących REKLAMĘ WIZUALNĄ (z odpowiadającą nowym czasom podstawą programową, wcześniej nazwaną Wystawiennictwem) oraz FOTOGRAFIĘ i TECHNIKI GRAFICZNE (z całkowicie odmienionym ich statusem w nowej podstawie programowej).

Z KART HISTORII SZKOLNICTWA PLASTYCZNEGO:

„Podstawy programowe szkolnictwa artystycznego, podobnie jak ramowe plany nauczania – w czasie gdy przyszło mi je opracowywać – powstawały jako dokumenty, które z jednej strony ściśle związane były z wyznaczanymi przez MEN kierunkami, a z drugiej – to co po zbadaniu przeze mnie okazało się niezwykle istotne – miały podkreślić i wzmocnić rolę szkół, czyli ich tradycję, doświadczenia, możliwości techniczne i organizacyjne oraz przede wszystkim profesjonalizm kadry nauczycielskiej, w tym młodych nauczycieli, w większości absolwentów szkół plastycznych. Podstawy programowe jako jeden z filarów reformy oświatowej z 1 września 1999 roku, poprzedzony był zmianami w planach nauczania, a wraz z nimi, zmianami w programach nauczania. Obowiązujące od połowy lat siedemdziesiątych plany i programy nauczania nie zaspokajały ambicji i potrzeb w szkołach. Podjęliśmy się na samym początku zmiany „siatki godzin" dając szkołom większą swobodę w decydowaniu o ilości godzin przypisanych poszczególnym przedmiotom artystycznym. I tak, w efekcie wspólnie prowadzonych ze szkołami prac przygotowany został w CEA RAMOWY PLAN NAUCZANIA (Rozporządzenie MKiS z 1998 r.).

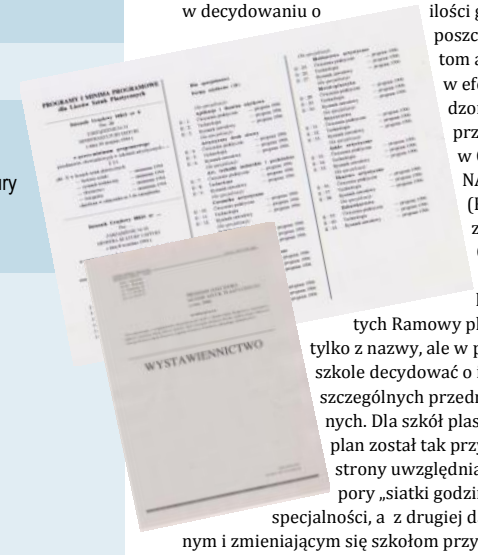

Opracowywany w pierwszej połowie lat dziewięćdziesiątych Ramowy plan nauczania nie tylko z nazwy, ale w praktyce pozwalał szkole decydować o ilości godzin w poszczególnych przedmiotach artystycznych. Dla szkół plastycznych ten ramowy plan został tak przygotowany, że z jednej strony uwzględniał obowiązujące do tej pory „siatki godzin" dla poszczególnych specjalności, a z drugiej dawał szanse kreatywnym i zmieniającym się szkołom przy poszukiwaniu własnej drogi.
Pracując nad w/w dokumentem braliśmy pod uwagę zmiany jakie następowały na wyższych uczelniach. Dla wielu z nas, nauczycieli akademickich, doświadczenia te szybciej i skuteczniej owocowały w pracy w CEA. Wydane w 1994 roku zarządzenie Ministra Kultury i Sztuki - MINIMUM PROGRAMOWE dla szkół artystycznych—przygotowaliśmy w CEA wraz z Aliną Bursze.

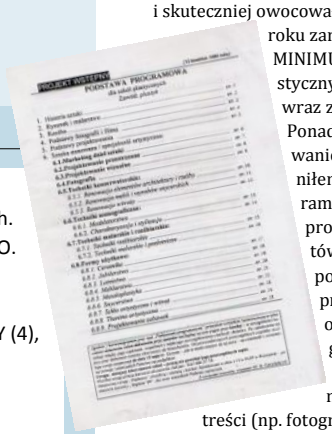

Ponadto – wychodząc naprzeciw oczekiwaniom szkół – opracowałem i udostępniłem w szkołach dostosowane do tego ramowego planu nauczania propozycje programów dla wszystkich przedmiotów artystycznych, uprzedzając niejako potrzeby szkół do tworzenia własnych programów (w obowiązujących od połowy lat osiemdziesiątych ubiegłego stulecia programy najzwyczajniej się zdezaktualizowały np. w ilości godzin, czy pewnych treści (np. fotografii).
Projekty wspomnianych programów nauczania wszystkich przedmiotów plastycznych w szkołach plastycznych były wykorzystywane do 2002 roku, czyli do ukazania się PODSTAWY PROGRAMOWEJ.
Taki był początek wielkich zmian…

Włodzimierz St. Gorzelańczyk

[BIULETYN PLASTYK z 15 VI 2013r.]

Co nowego w szkołach od 2014?

Nowe specjalizacje w rozporządzeniu z 2 lipca 2014r.:

Animacja filmowa, Realizacja obrazu filmowego, Realizacje intermedialne, Kamieniarstwo artystyczne i sztukatorstwo, Projektowanie ubioru, Publikacje multimedialne, Stylizacja kostiumu i kreacja wizerunku.

Pozostałe **nowe przedmioty artystyczne** (tzw. Moduły do wyboru przez ucznia):

Projektowanie multimedialne, Kampania reklamowa szkoły.

Specjalizacje, którym w rozporządzeniu z 2014 roku nadano **nowe nazwy**:

Kowalstwo artystyczne i metaloplastyka (występująca dotychczas pod nazwą Metaloplastyka) oraz Formy rzeźbiarskie (występujące dotychczas pod nazwą Wyroby unikatowe) – stosowny zapis został zamieszczony w nowym rozporządzeniu.

W nowym rozporządzeniu mamy także:

Projektowanie graficzne (nie występują dotychczasowe Reklama wizualna oraz Techniki graficzne), Techniki druku artystycznego (nie występuje dotychczasowy Artystyczny druk sitowy), Charakteryzacja i wizaż (nie występuje dotychczasowa Charakteryzacja i stylizacja), Złotnictwo (nie występuje dotychczasowe Jubilerstwo), Aranżacja przestrzeni (nie występuje dotychczasowe Dekorowanie wnętrz).

Ponadto: w tzw. Modułach mamy Podstawy fotografii (w starych podstawach i planach nauczania były przedmiotem obowiązkowym) oraz w kilku specjalizacjach dodano: „artystyczne".

SPECJALNOŚCI OD 2014

Nowym elementem rozporządzenia MKiDN z 2 lipca 2014r. jest zamieszczony na zakończenie załącznika nr 7 tekst zatytułowany: WARUNKI REALIZACJI PODSTAWY PROGRAMOWEJ KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE PLASTYK gdzie zapisano m.in.:

„Szkoła powinna zapewniać narzędzia oraz akcesoria umożliwiające realizację podstaw programowych we wszystkich prowadzonych specjalnościach i specjalizacjach z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia".

W następnym Biuletynie Plastyk oraz na stronie CEA opublikujemy NOWE, wprowadzone w naszych 68 szkołach i zespołach szkół plastycznych SPECJALIZACJE i SPECJALNOŚCI.

W. S. Gorzelańczyk

—

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 lipca 2014 r. w sprawie **podstaw programowych** kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. z 6 sierpnia 2014 r., Poz. 1039).

[PROJEKT w/w z dnia 7 kwietnia 2014r.]

NOWA PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE PLASTYK

Od 1 września 2014 w klasach pierwszych

Obowiązkowe zajęcia edukacyjne:

- **Historia sztuki**
- **Rysunek i malarstwo**
- **Rzeźba**

Podstawy projektowania

Zawód plastyk obejmuje następujące specjalności i specjalizacje:

Specjalizacje w specjalności **Fotografia i film:**
- Animacja filmowa,
- Fotografia artystyczna,
- Realizacja obrazu filmowego,
- Realizacje intermedialne,

Specjalizacje w specjalności **Formy rzeźbiarskie:**
- Ceramika artystyczna,
- Kamieniarstwo artystyczne i sztukatorstwo,
- Kowalstwo artystyczne i metaloplastyka,
- Snycerstwo,
- Szkło artystyczne,
- Techniki rzeźbiarskie,

Specjalizacje w specjalności **Formy użytkowe**:
- Aranżacja przestrzeni,
- Lutnictwo artystyczne,
- Meblarstwo artystyczne,
- Projektowanie ubioru,
- Projektowanie zabawek,
- Tkanina artystyczna,
- Złotnicrwo,

Specjalizacje w specjalności **Techniki graficzne**:
- Projektowanie graficzne,
- Publikacje multimedialne,
- Techniki druku artystycznego,

Specjalizacje w specjalności **Techniki malarstwa dekoracyjnego**:
- Tradycyjne techniki malarskie i pozłotnicze,
- Witraż,

Specjalizacje w specjalności **Techniki renowacyjne**:
- Renowacja elementów architektury,
- Renowacja mebli i wyrobów snycerskich,

Specjalizacje w specjalności **Techniki scenograficzne**:
- Charakteryzacja i wizaż,
- Modelarstwo i dekoratorstwo,
- Stylizacja kostiumu i kreacja wizerunku.

Przykładowe podstawy dla przedmiotów modułowych:

Multimedia i fotografia [Moduł I]:
- Przedmiot: **Podstawy fotografii**
- Przedmiot: **Projektowanie multimedialne**

Zespołowe projekty artystyczne [Moduł II]:
- Przedmiot: **Kampania reklamowa szkoły.**

……

W pozostałych klasach publicznych szkół artystycznych, do zakończenia cyklu kształcenia w tych szkołach, stosuje się podstawy programowe określone w przepisach dotychczasowych

DOTYCHCZASOWA PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE PLASTYK

Od 1 września 2014 w klasach drugich i wyższych

Opis kształcenia

Kształcenie w zawodzie plastyk odbywa się w szkołach plastycznych w specjalnościach:

- **Fotografia**
- **Marketing dzieł sztuki**
- **Reklama wizualna**
- **Techniki graficzne**
- **Techniki rzeźbiarskie**

Techniki renowacyjne:

Renowacja elementów architektury,
Renowacja mebli i wyrobów snycerskich,
Renowacja witraży.

- **Techniki scenograficzne**:

Charakteryzacja i stylizacja,
Modelatorstwo i dekoratorstwo.

Formy użytkowe:

Artystyczny druk sitowy,
Ceramika,
Dekorowanie wnętrz,
Jubilerstwo,
Lutnictwo,
Meblarstwo,
Metaloplastyka,
Projektowanie zabawek,
Snycerstwo,
Szkło artystyczne i witraż,
Techniki malarskie i pozłotnicze,
Tkanina artystyczna,
Wyroby unikatowe.

Inne obowiązkowe zajęcia edukacyjne:

- **Historia sztuki**
- **Rysunek i malarstwo**
- **Rzeźba**
- **Podstawy fotografii i filmu**

Podstawy projektowania - kompozycja

……

W drugich i wyższych klasach publicznych szkół artystycznych, do zakończenia cyklu kształcenia w tych szkołach, stosuje się w/w podstawy programowe (określone w przepisach dotychczasowych).

Co „po staremu" w szkołach?

Obowiązujące do tej pory rozporządzenia w/s ramowych planów nauczania oraz podstaw programowych weszły w życie wraz z reformą oświaty w 1999 roku (w praktyce legislacyjnej same podstawy programowe w 2002 roku). Od tego roku szkolnego następuje ich „wygaszanie": nowe „ramówki" i nowe specjalności w szkołach plastycznych obejmują tylko uczniów, którzy rozpoczęli naukę w roku szkolnym 1 września 2014 .

Uczniowie, którzy naukę rozpoczęli wcześniej, kontynuują edukację w dotychczasowym wymiarze i kształcie (w tym nazw specjalności).

Tak więc ostatnia obrona prac dyplomowych specjalności obok publikowanych będzie miała miejsce w OSSP w czerwcu 2019 r., natomiast uczniów liceów plastycznych w czerwcu 2017 a szkół policealnych w 2015.

Ostatecznie historia „starej" podstawy programowej zakończy się po nieomal dwóch dekadach, w 2019 roku w szkołach plastycznych kształcących w cyklu sześcioletnim.

W. S. Gorzelańczyk

SPECJALNOŚCI 1999-2019

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. z dnia 21 stycznia 2011r.), zastępuje Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 19 sierpnia 2002 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego (Dz. U. z dnia 30 sierpnia 2002 r. Nr 138, poz. 1164) z późn. zmianami z dnia 8 marca 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 49, poz. 473) ponieważ formalnie utraciło ono moc obowiązującą z dniem 21 września 2003 r. [TUTAJ]

Szkoły plastyczne — cele i kwalifikacje od 2002 roku

Kogo kształcimy?

II. Cele nauczania

1. Przygotowanie do statusu odbiorcy i twórcy dziedzictwa kulturowego.

2. Wyposażenie uczniów w wiedzę oraz umiejętności manualne i warsztatowe w zakresie kształconych dziedzin sztuk plastycznych.

3. Rozbudzanie twórczej i refleksyjnej postawy wobec siebie i świata, wartości estetycznych, etycznych i innych.

4. Pobudzanie aktywności intelektualnej, kształtowanie postaw kreatywnych, zainteresowań i zamiłowań w tworzeniu szeroko pojmowanej kultury plastycznej.

5. Rozwijanie inwencji, wyobraźni i wrażliwości plastycznej uczniów poprzez własną aktywność twórczą oraz poznawanie najwybitniejszych osiągnięć sztuki.

6. Wyrabianie umiejętności wnikliwej i wrażliwej obserwacji natury.

7. Kształtowanie umiejętności interpretowania, wartościowania oraz świadomego korzystania z szeroko pojętych zjawisk z zakresu sztuki.

8. Pogłębienie zainteresowań uczniów poprzez poszukiwanie wiedzy, zdobywanie doświadczeń, działania innowacyjne i eksperymentalne.

9. Stwarzanie warunków dla twórczego rozwoju oraz indywidualnej artykulacji plastycznej osobowości ucznia, do integrowania wiedzy plastycznej zdobywanej na wszystkich przedmiotach artystycznych.

10. Kształtowanie wrażliwości na świat i ludzi w oparciu ogólnoludzkie wartości moralne, etyczne i estetyczne zawarte w dziełach sztuki.

11. Rozwijanie sprawności i umiejętności poprzez stosowanie uniwersalnych metod posługiwania się środkami artystycznymi i technologicznymi.

12. Systematyczne ukazywanie kultury i tradycji jako podstawy ciągłości sztuki światowej i narodowej oraz czynnika ich twórczych przemian.

13. Ukazywanie uczniom różnych funkcji sztuki — estetycznej, poznawczej, użytkowej, emocjonalno-terapeutycznej, religijnej.

14. Inspirowanie uczniów do aktywności twórczej, udziału w różnych formach konfrontacji artystycznych.

15. Podejmowanie działań promujących uczniów aktywnych i szczególnie uzdolnionych.

16. Stwarzanie profesjonalnych warunków do dalszego kształcenia, w szczególności na studiach plastycznych.

III. Opis kwalifikacji absolwenta

W wyniku kształcenia absolwent powinien:

1) twórczo kreować dzieła sztuki, świadomie posługując się językiem plastycznym w wyrażaniu indywidualnej osobowości artystycznej;

2) profesjonalnie korzystać z wiedzy oraz umiejętności

warsztatowych w zakresie kształconych dziedzin sztuk plastycznych, w szczególności rysunku i malarstwa oraz nauczanej specjalności zawodowej (sztuki stosowanej) przy realizowaniu projektów;

3) posiadać znajomość terminów i pojęć z zakresu sztuk pięknych i technik sztuk plastycznych oraz profesjonalnie korzystać z wiedzy z różnych źródeł, w tym najnowszych (m.in. z Internetu);

4) biegle czytać i sporządzać dokumentację projektową i wykonawczą (realizacyjną) w zakresie wyuczonych dziedzin sztuk plastycznych;

5) profesjonalnie stosować w praktyce zasady techniczne i technologiczne związane z wykonywaniem zawodu plastyka wyuczonych specjalności (sztuki stosowanej);

6) umiejętnie i racjonalnie organizować własny warsztat pracy, współpracować w grupie (zespole) pod nadzorem osoby odpowiedzialnej za całość realizowanego projektu;

7) profesjonalnie korzystać z różnych źródeł informacji technicznej i technologicznej oraz z zakresu krytyki i historii sztuki;

8) przestrzegać przepisów prawa z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz posiadać elementarną wiedzę z zakresu regulacji prawnych związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego i prawa autorskiego;

9) posiadać umiejętność chronologicznego przeglądu dziejów sztuki i dokonywania charakterystyki poszczególnych epok, stylów i kierunków, a także dokonania analizy cech twórczości wybitnych artystów, w szczególności współczesnych;

10) umiejętnie dokonywać analizy strukturalnej, formalnej, artystycznej i estetycznej dzieł sztuki — w tym własnych — pod względem stylu, gatunku, materii itp.;

11) umiejętnie formułować sądy, opinie i oceny w oparciu o własne kryteria wartości artystycznych;

12) profesjonalnie prezentować i konfrontować własne poglądy i dokonania twórcze oraz umiejętnie je dokumentować;

13) aktywnie uczestniczyć w życiu artystycznym, w szczególności plastycznym;

14) dbać o własny rozwój, podnosić kwalifikacje i aspiracje, dążyć do kształcenia i zdobywania wyższych stopni zawodowych;

15) dostrzegać wkład dziedzictwa kulturowego regionu w kulturę ogólnopolską i europejską;

16) znać podstawowe zasady regulujące gospodarkę rynkową, w szczególności dotyczące możliwości prowadzenia własnej działalności gospodarczej (artystycznej);

17) stosować w życiu zasady i normy etyczne kultury życia społecznego i etosu zawodowego.

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. z dnia 21 stycznia 2011r.), sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego (Dz. U. z dnia 30 sierpnia 2002 r. Nr 138, poz. 1164) z późn.

EFEKTY KSZTAŁCENIA
W ZAWODZIE PLASTYK
PO ZAKOŃCZENIU NAUKI W SZKOLE PLASTYCZNEJ

Kogo kształcimy?

Uczeń:

1) twórczo realizuje prace plastyczne, posługując się odpowiednimi środkami wyrazu i wyrażając własną osobowość artystyczną;
2) wykonuje prace projektowe, wykorzystując w praktyce wiedze i umiejętności warsztatowe w zakresie obowiązkowych przedmiotów, zwłaszcza w zakresie nauczanej specjalności;
3) korzysta z różnych źródeł informacji dotyczących sztuk plastycznych, szczególnie w zakresie swojej specjalności;
4) umiejętnie i racjonalnie organizuje stanowisko pracy zgodnie z obowiązującymi zasadami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy;

Szkoły plastyczne — efekty kształcenia od 2014 roku

5) stosuje przepisy dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
6) stosuje w praktyce zasady techniczne i technologiczne związane z wykonywaniem zawodu plastyka w zakresie swojej specjalności;
7) stosuje terminy i pojęcia z zakresu sztuk plastycznych;
8) biegle czyta i sporządza dokumentację projektową i wykonawczą w zakresie swojej specjalności;
9) dokumentuje i prezentuje własne dokonania twórcze;
10) dokonuje ewaluacji własnej pracy;
11) uczestniczy w wystawach i innych wydarzeniach artystycznych;
12) podejmuje wyzwania, biorąc udział w różnych konkursach i przeglądach;
13) dokonuje chronologicznego przeglądu dziejów sztuki oraz charakterystyki poszczególnych epok, stylów, tendencji i kierunków, a także twórczości poszczególnych artystów;
14) na podstawie analizy formalnej i treściowej dokonuje świadomej oceny wartości artystycznych, estetycznych oraz technicznych dzieł sztuk plastycznych; formułuje własne sądy i opinie;
15) dba o własny rozwój, podnosi kwalifikacje i dąży do dalszego kształcenia, zdobywając wyższe umiejętności zawodowe;
16) zna podstawowe zasady regulujące gospodarką rynkową, w szczególności w zakresie możliwości prowadzenia własnej działalności artystycznej;
17) wymienia i rozróżnia instytucje kultury oraz przedsiębiorstwa związane ze swoim zawodem;
18) potrafi zainicjować i poprowadzić własną działalność artystyczną, a także planuje i podejmuje działania marketingowe z tym związane.

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 lipca 2014 r. w sprawie **podstaw programowych** kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. z 6 sierpnia 2014 r., Poz. 1039). Wyżej cytowane rozporządzenie z 2 lipca 2014 roku obwiązuje nauczycieli realizujących zajęcia w szkołach plastycznych kształcących uczniów, którzy rozpoczną naukę w klasach pierwszych w tym roku szkolnym tj. 1 września 2014r. (w ogólnokształcących szkołach sztuk pięknych. liceach plastycznych oraz policealnych szkołach plastycznych).

CZYTAJ CAŁOŚĆ ROZPORZĄDZENIA

WARUNKI REALIZACJI
PODSTAWY PROGRAMOWEJ KSZTAŁCENIA W ZAWODZIE PLASTYK

Zaleca się, aby szkoła posiadała sale lekcyjne o odpowiedniej powierzchni niezbędne do prowadzenia zajęć i gwarantujące komfort pracy nauczyciela i uczniów (ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedniego oświetlenia i prawidłowej wentylacji). Szkoła powinna zapewniać narzędzia oraz akcesoria umożliwiające realizację podstaw programowych we wszystkich prowadzonych specjalnościach i specjalizacjach z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia. Wśród sal lekcyjnych powinny znajdować się pracownie do prowadzenia zajęć specjalizacyjnych wyposażone w odpowiedni sprzęt, a także pomieszczenia do innych zajęć wynikających ze szkolnych planów nauczania. W szkole powinna znajdować się biblioteka zawierająca materiały niezbędne do realizacji podstawy programowej i programów nauczania (książki, nagrania i prasa specjalistyczna).

Minimalna liczba godzin zajęć artystycznych realizowanych w ogólnokształcącej szkole sztuk pięknych wynosi: 65 godzin (w ujęciu tygodniowym w cyklu kształcenia); w liceum plastycznym wynosi: 65 godzin (w ujęciu tygodniowym w cyklu kształcenia); w policealnej szkole plastycznej wynosi: 60 godzin (w ujęciu tygodniowym w cyklu kształcenia).

PROGRAMY NAUCZANIA
W SZKOŁACH PLASTYCZNYCH

Nauczyciele szkół artystycznych od 2002 roku tworzyli sami programy nauczania lub mogli (do 2009/2010 roku) wybrać odpowiedni program nauczania spośród programów wpisanych do *wykazu programów nauczania* przez właściwego ministra. Zgodnie z obowiązującą aktualnie regulacją prawną nauczyciele szkół plastycznych opracowują sami programy nauczania. Mogą też korzystać — spełniając odpowiednie warunki — z programów już wcześniej opracowanych w ich szkole, lub innych szkołach. Prześledźmy uważnie rozporządzenie:

1. Program nauczania może być dopuszczony do użytku w szkole, jeżeli:
   1) stanowi opis sposobu realizacji celów kształcenia i zadań edukacyjnych ustalonych odpowiednio w
      a) podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego, określonej w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. z 2011 r. Nr 15, poz. 70) albo
      b) podstawie programowej kształcenia ogólnego, określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17), albo
      c) dotychczasowej podstawie programowej kształcenia ogólnego, określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458, z późn. zm.3)) - zwanych dalej „podstawą programową";
   2) zawiera:
      a) wstęp obejmujący następujące informacje:
         – autor (autorzy),
         – nazwa szkoły,
         – etap edukacyjny,
         – nazwa zajęć edukacyjnych,
      b) cele edukacyjne,
      c) materiał nauczania obejmujący:
         – treści zgodne z treściami nauczania zawartymi w podstawie programowej,
         – formy sprawdzania osiągnięć ucznia,
         – opis osiągnięć ucznia na zakończenie etapu edukacyjnego,
      d) komentarz do realizacji programu nauczania obejmujący:
         – ogólną koncepcję programu nauczania,
         – wskazówki metodyczne,
         – opis warunków niezbędnych do realizacji programu nauczania;
   3) jest dostosowany do indywidualnych potrzeb oraz możliwości uczniów, dla których jest przeznaczony.
2. Nauczyciel przedkłada dyrektorowi szkoły wniosek o dopuszczenie do użytku w szkole programu nauczania wraz z proponowanym programem nauczania.
3. Nauczyciel może zaproponować program nauczania opracowany:
   1) samodzielnie lub we współpracy z innymi nauczycielami albo
   2) przez innego autora (autorów), albo
   3) przez innego autora (autorów) wraz ze zmianami dokonanymi przez nauczyciela samodzielnie lub we współpracy z innymi nauczycielami.
4. Przed dopuszczeniem programu nauczania do użytku w szkole, dyrektor szkoły może zasięgnąć opinii nauczyciela mianowanego, dyplomowanego lub nauczyciela akademickiego posiadającego wykształcenie wyższe z dziedziny wiedzy zgodnej z zakresem treści nauczania lub zbliżonej do zakresu treści nauczania, które program nauczania obejmuje.
5. Opinia, o której mowa w ust. 4, powinna zawierać ocenę zgodności programu nauczania z podstawą programową oraz ocenę spełniania przez program nauczania warunków określonych w ust. 1 pkt 2 i 3.

CZYTAJ CAŁOŚĆ ROZPORZĄDZENIA

PROGRAMY NAUCZANIA

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkołach artystycznych programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników dla szkół artystycznych (Dz. U. z dnia 10 marca 2011 r. Nr 52 Poz. 268)

PROGRAMY NAUCZANIA I SCENARIUSZE
W SZKOŁACH PLASTYCZNYCH

centrum edukacji artystycznej

SZUKAJ...

KATEGORIE | PORADNICTWO | DO POBRANIA | INFORMACJE CEA | PUBLIKACJE | BIBLIOTEKA CEA | KONTAKT

Przekazujemy Państwu poniżej materiał, który jest zapisem scenariuszy zajęć przeprowadzonych na warsztatach metodycznych zorganizowanych w Warszawie przez Centrum Edukacji Artystycznej oraz Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych w okresie od października 2012 do stycznia 2013 roku.

W warsztatach dla przedmiotów: Rytmika z kształceniem słuchu oraz Kształcenie słuchu i audycje muzyczne uczestniczyli nauczyciele z siedemnastu szkół muzycznych pierwszego stopnia, które podjęły w roku szkolnym 2012/2013 pilotaż zmian w edukacji muzycznej.

Bieżące informacje dotyczące zmian dostępne są na stronie **www.mkidn.gov.pl**.

Założeniem zajęć warsztatowych była szeroko pojęta inspiracja różnymi formami działań o charakterze integrującym lub korelującym treści oddzielnie dotychczas realizowanych przedmiotów. Spoiwem miał być tekst muzyczny w jego wielorakich formach.

Autorki wybrane spośród uczestników zajęć korzystały z doświadczeń pierwszych miesięcy realizacji przedmiotów lub wcześniejszych doświadczeń odpowiadających planowanym zmianom. Scenariusze nie mają charakteru instruktażowego, właściwego dla opracowań wzorcowych, są raczej propozycją i zaproszeniem do dzielenia się bieżącymi doświadczeniami i przemyśleniami, a także zachętą do gromadzenia i wymiany pomysłów, dla których opracowywanie przykładu muzycznego będzie zarówno punktem wyjścia, jak i celem w poznawaniu języka muzyki.

Pragniemy w tym miejscu podziękować Autorkom scenariuszy za podzielenie się swoimi pomysłami i za współpracę przy redakcji tekstów oraz Centrum Edukacji Nauczycieli Szkół Artystycznych za bezpłatne udostępnienie wybranych scenariuszy.

Centrum Edukacji Artystycznej

SZKOŁY ARTYSTYCZNE

- SZKOŁY MUZYCZNE
- SZKOŁY PLASTYCZNE
- SZKOŁY BALETOWE
- SZKOŁY NIEPUBLICZNE
- WYKAZ SZKÓŁ

- Organizacja imprez
- Kalendarz imprez 2014/15
- Dokształcanie
- Punkty konsultacyjne CEA
- Biuletyn_plastyk

http://cea.art.pl/programy-nauczania/

Szkoły plastyczne — rozwój przez zmianę

Przedmiot *Podstawy projektowania — kompozycja* powstał i został wdrożony jako obowiązujący w szkołach plastycznych wraz z ramowym planem nauczania i podstawą programową w roku 2002. Nowym przedmiotem jest więc już ponad dekadę. Przypomnijmy: w trakcie ogólnej reformy szkolnej w 1999 roku zmiany przeprowadzono także w szkolnictwie artystycznym, w tym plastycznym. Powstały nowe typy szkół – w miejsce pięcioletnich liceów sztuk plastycznych powstały dwa nowe typy szkół:

- od 1999 roku sześcioletnie szkoły sztuk pięknych (na bazie sześcioletniej szkoły podstawowej) (pierwsze dyplomy i matury w 2005r.)
- od 2002 roku czteroletnie licea plastyczne (na podbudowie trzyletniego gimnazjum) (pierwsze dyplomy i matury w 2006r.).

Trzeci typ szkoły plastycznej – policealna szkoła plastyczna – nie uległa zmianie.
To co łączyło te szkoły to wspólny, nieomal identyczny ramowy plan nauczania, który określił dla zawodu PLASTYK łącznie 70 godzin w cyklu kształcenia.
W ramowym planie nauczania i nowej podstawie programowej (przygotowanych przez zespół kierowany przez st. wiz. Włodzimierza St. Gorzelańczyka) znalazły się następujące przedmioty artystyczne: rysunek i malarstwo, rzeźba, fotografia, podstawy projektowania – kompozycja oraz dwa przedmioty „dyplomowe": *historia sztuki* i *specjalność artystyczna* (w OSSP — *Sztuka stosowana*).
W stosunku do dotychczasowego ramowego planu nauczania nastąpiła radykalna zmiana polegająca na wzmocnieniu roli przedmiotu Rysunek i malarstwo oraz kształconych specjalności m.in. poprzez zwiększoną minimalną ilość godzin a jednocześnie wprowadzono obowiązkowo do wszystkich specjalności przedmioty: *PODSTAWY FOTOGRAFII I FILMU* oraz *PODSTAWY PROJEKTOWANIA - KOMPOZYCJA*.
W trakcie trwających prac nad tym rozwiązaniem pracujący nad nową podstawą programową nauczyciele (z nieomal wszystkich PLSP) uznali za zasadne, by treści takich przedmiotów jak *Liternictwo*, *Rysunek techniczny i zawodowy* znalazły się w treściach nauczania specjalności oraz w treściach nowego przedmiotu, jakim były wprowadzone formalnie w 1999 roku a praktycznie w momencie opublikowania nowej podstawy programowej, tj. 2002 roku, *podstawy projektowania – kompozycja*.
Warto na marginesie dodać, że w szkołach plastycznych przez ostatnie 12 lat zwiększyła się ilość kształconych specjalności (nowa podstawa programowa w 2002 roku zawierała nieznane w historii szkolnictwa plastycznego nowe specjalności, jak np. Dekorowanie wnętrz): radykalnie wzrosła ilość szkół kształcących w specjalności *FOTOGRAFIA* (przed dwudziesty laty była to tylko jedna szkoła) oraz *TECHNIKI GRAFICZNE* i *REKLAMA WIZUALNA* (dotychczasowe WYSTAWIENNICTWO). Powstały nowe specjalizacje m.in.: *DEKOROWANIE WNĘTRZ* (bardzo popularna), *WYROBY UNIKATOWE*, *TECHNIKI MALARSKIE I POZŁOTNICZE* oraz *RZEŹBIARSKIE* czy *LUTNICTWO*.
Tak więc po roku 2002 zachowano dotychczasowe specjalności a jednocześnie wprowadzono nowe i – co bardzo ważne – tak skonstruowano nowe podstawy programowe, by tworzący programy nauczania nauczyciele w swoich szkołach mogli maksymalnie wykorzystać szkolny potencjał (w tym tradycję) oraz być otwartymi na czas współczesny (szczególnie w *Technikach graficznych*, które obejmują w swych treściach współczesne zasady obowiązujące w projektowaniu i realizacji grafiki wydawniczej – DTP).
Zmiany te wprowadzaliśmy w ścisłym kontakcie ze szkołami (autorami byli nauczyciele wiodących szkół plastycznych). Uważnie analizowaliśmy zmiany, jakie następowały na uczelniach, przyglądaliśmy się egzaminom wstępnym na kierunki plastyczne (także w uczelniach uniwersyteckich, w tym niepublicznych). Wnikliwie analizowaliśmy wprowadzenie standardów kształcenia akademickiego (*Grafika*, *Malarstwo*, *Rzeźba*, *Architektura wnętrz*, *Wzornictwo*). Nieocenione były dla szkół plastycznych stałe kontakty z nauczycielami akademickimi – zarówno na konkursach i przeglądach, ale i w systematycznym dokształcaniu się naszych nauczycieli. Ostanie dwie dekady to przecież w pewnym stopniu także zmiana „pokoleniowa", naturalna, bo związana z powiększaniem się oferty edukacyjnej (głównie w szkołach niepublicznych). Do szkół trafiają już pierwsi absolwenci wykształceni „po reformie" (nowych typów szkół i nowej podstawy programowej), ale też już pierwsi dwustopniowych studiów plastycznych.

Podstawa programowa choć formalnie „ruszyła" w 2002 roku, to jednak powszechnie znana była i „wdrażana" w miarę potrzeb już od 1999 roku, kiedy kierowany przeze mnie zespół zakończył nad nią prace i przesłał do szkół. Jaka jest – nad tym głęboko pokłoniliśmy się przed dwoma laty, gdy kolejny, nowy zespół nauczycieli, któremu również miałem zaszczyt kierować pracował nad nową, zgodną z „menowskimi" standardami podstawą programową.

Po dwunastu latach mamy nową sytuację — nowe, nieco „odchudzone" ramowe plany nauczania oraz nowe podstawy programowe. Przypomnijmy — prace nad nowymi rozporządzeniami w jej początkowej fazie miały miejsce w 2010 roku. I tak od 11 lutego do 19 marca 2010 roku pracował Zespół Programowy – merytoryczny pod przewodnictwem Włodzimierza St. Gorzelańczyka (CEA). Tu powstały nieomal wszystkie nowe specjalności i ramowe plany. Później, w 2012r. decyzje MKiDN objęły całe szkolnictwo artystyczne, powstały nowe zespoły by ostatecznie 18 oraz 31 października 2013r nadać ostateczny kształt PODSTAWOM PROGRAMOWYM i RAMOWYM PLANOM NAUCZANIA — prace prowadził zespół w składzie: Włodzimierz St. Gorzelańczyk (CEA), Jolanta Chliszcz (CEA), Wojciech Myjak (CEA), Maria Kowalczyk (Kielce), Beata Lewińska – Gwóźdź (Warszawa), Wojciech Sokólski (Supraśl). Ostateczną koordynację prac nad w/w dokumentami dyr. DSA-iEK MKiDN, prof. Wiktor Jędrzejec powierzył st. wiz. Włodzimierzowi St. Gorzelańczykowi.

I zanim zagłębicie się Państwo w bardzo pieczołowicie wybranych przykładach, jakie przygotował dla nas Ryszard Bojarski zapraszamy do lektury wydania KONFERENCYJNEGO BIULETYNU, z grudnia 2013r.

Włodzimierz St. Gorzelańczyk
st. wiz. szkół plastycznych

TWÓRCZA KONTYNUACJA

Podstawy projektowania

Przewodnik dydaktyczny Ryszarda Bojarskiego
Podstawy projektowania

Nowa podstawa programowa - nowe programy nauczania

Od 1 września 2014

W Aneksie Biuletynu Plastyk 1 grudnia 2012r. Publikowaliśmy prace uczniów warszawskiego ***Zespołu Państwowych Szkół Plastycznych im. Wojciecha Gersona w Warszawie*** *(Ogólnokształcącej Szkoły Sztuk Pięknych oraz Liceum Plastycznego) przygotowane i opracowane przez nauczyciela tej szkoły, Ryszarda Bojarskiego ze szkolnego archiwum (z lat 1983-2014). W tym wydaniu Biuletynu — kolejna część, tym razem jako merytoryczny „komentarz" i doskonałe „uzupełnienie" nowego, wdrażanego w klasach pierwszych programu nauczania tego przedmiotu. W Biuletynie publikujemy program jedynie w części, tak by spełniał swoją rolę dydaktyczną (cały tekst na stronie CEA — TUTAJ).*

Centrum Edukacji Artystycznej uprzejmie informuje, że w dziale „PUBLIKACJE" została utworzona nowa zakładka „MATERIAŁY DYDAKTYCZNE", w której opublikowane zostały przykładowe programy nauczania. Nauczyciele ZPSP w Warszawie prezentują swoje programy do liceum plastycznego: HISTORIA SZTUKI, PODSTAWY PROJEKTOWANIA, RYSUNEK I MALARSTWO, TECHNIKI RZEŹBIARSKIE, RZEŹBA, PROJEKTOWANIE GRAFICZNE, ARANŻACJA PRZESTRZENI, REALIZACJE INTERMEDIALNE.

Nauczycieli zainteresowanych całą bogatą kolekcja prac uczniów zapraszamy do ZPSP.

Zapraszamy nauczycieli z innych szkół do publikowania swoich programów wzbogacanych przykładami prac — Biuletyn Plastyk jak dotąd jest otwarty na takie dzielenie się wiedzą i doświadczeniem.

Aneks II Ryszarda Bojarskiego Biuletynu Plastyk

Na stronie internetowej Centrum Edukacji Artystycznej zamieszczone zostały programy nauczania przygotowane przez nauczycieli Zespołu Państwowych Szkół Plastycznych w Warszawie.

Wśród nich jest program PODSTAW PROJEKTOWANIA dla liceum plastycznego przygotowany i formalnie wdrożony w szkole w związku z ukazaniem się nowej podstawy programowej.

Prezentowany w Biuletynie zestaw zawiera dokumentację prac uczniowskich zrealizowanych w ramach zajęć projektowych prowadzonych przez Ryszarda Bojarskiego w latach 1983-2014. Poszczególne zagadnienia zostały skatalogowane i obejmują różne obszary problematyki projektowej- podstawy projektowania, reklamę wizualną, wystawiennictwo, projektowanie płaskie i przestrzenne, dokumentację projektową (kolorystyka, rysunek techniczny, perspektywa).

Zagadnienia projektowe oznaczone literą P.

P1. Identyfikacja wizualna firmy – logo, papiery firmowe, wizytówki, ulotka, folder, opakowanie wyrobu. Foto IMG9489, IMG9687, IMG 9602

P2. Plansze informacyjno-reklamowe, przedmiot surrealistyczny, plakaty, plansze - interpretacja pojęcia. Foto 299,366,312,512,519,

P3. Reliefy, reliefy-iluzja na płaszczyźnie, reliefy-kwadrat. Foto IMG 9881,9886, 337,210

P4. Układy przestrzenne. Foto 223,248

P5. Sześcian - interpretacja pojęcia. Foto 546, 547

P6. Konstrukcje linearne, konstrukcje naturalne. Foto 569, IMG 9561

P7. Element reklamowy, układ reklamowy. Foto 636, 644, 152, 195

P8. Stoisko reklamowe. Foto 393,404

P9. Witryna-wejście. Foto 464,469

P10. Ekspozycja-wystawa, pojazdy-flagi. Foto 604, 607, IMG9753,

P11. Perspektywy. Foto IMG 9677,9705

P12. Dyplomy. Foto 065, 690

P13. Dokumentacja projektowa. Foto IMG 9545, 9662

P14. Wystawa końcowa. Foto 765

Pa. Assemblage - przykłady nawiązujące do tego rodzaju twórczości. Foto assemblage2

Pb. Hiperrealizm—przykłady nawiązujące do tego rodzaju twórczości. Foto IMG9664,9673

Zagadnienia – podstawy projektowania oznaczone literami PP (w części drugiej wrześniowego wydania Biuletynu Plastyk).

PP1. Środki wyrazu na płaszczyźnie.

PP2. Faktura.

PP3. Kompozycja-obszar.

PP4. Kompozycja 10.

PP4a. Kontrast.

PP5. Przedmiot

PP6. Perspektywa.

PP7. Aksonometria- rzutowanie.

PP8. Iluzja przestrzeni na płaszczyźnie.

PP9. Płaszczyzna- bryła.

PP10. Kompozycje przestrzenne.

PP11. Układy liternicze.

PP12. Psychofizjologia widzenia.

PP13. Zestaw 2013.

Zestaw spełnia rolę pomocy w realizacji zagadnień projektowych i jest przeznaczony wyłącznie do pracy dydaktycznej.

Cały materiał w ilości ponad 3.000 zdjęć może być udostępniony szkołom plastycznym / nauczycielom (po wcześniejszym uzgodnieniu, więcej szczegółów w następnym wydaniu Biuletynu) w Centrum Edukacji Artystycznej.

Ryszard Bojarski — ZSSP Warszawa
Włodzimierz St. Gorzelańczyk — CEA Warszawa

Celem nauczania przedmiotu PODSTAWY PROJEKTOWANIA jest przygotowanie uczniów do samodzielnych działań twórczych w zakresie wszystkich specjalizacji realizowanych w szkołach plastycznych. Uczeń zdobywa umiejętności poprzez doświadczenia koncepcyjne i wykonawcze, rozwijając intuicję, wyobraźnię oraz sprawność manualną i techniczną, a także w zakresie obsługi graficznych programów komputerowych. Wiedza i umiejętności nabyte w ramach tego przedmiotu są przypominane i stosowane w praktyce w latach następnych. Istotnym obszarem zadań przedmiotowych jest przygotowanie ucznia każdej specjalizacji do wykonania i posługiwania się profesjonalną dokumentacją projektową.

Program skonstruowany został w oparciu o podstawę programową kształcenia artystycznego sformułowaną w Rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 lipca 2014r. W części zasadniczej jest on dostosowany do potrzeb ucznia przeciętnego. Potencjał uczniów i ich zaangażowanie mogą jednak sprzyjać potrzebie poszerzenia liczby godzin o godziny przeznaczone ogółem na przedmioty artystyczne oraz godziny przeznaczone na pracę z uczniem zdolnym.

Treści kształcenia przedstawione zostały dwutorowo: uwzględniają materiał nauczania potraktowany jako spis zagadnień oraz opis umiejętności ucznia po zakończeniu każdego modułu.

Program został podzielony na dwie zasadnicze części:

- W pierwszej części zostały sformułowane cele kształcenia, omówione warunki i sposoby realizacji (w tym podstawowe metody i formy kształcenia w zakresie przedmiotu) oraz wymagania i kryteria oceny. Podana też została podręczna literatura przedmiotu.
- W drugiej części zostały przedstawione treści kształcenia z podziałem na: materiał nauczania oraz osiągnięcia uczniów. Te ostatnie ułożone są w porządku, który uwzględnia najbardziej popularne taksonomie celów kształcenia dziedziny poznawczej i jest określony przez podstawę programową z podziałem na: wiadomości z zakresu podstaw projektowania, działania projektowe oraz interpretowanie natury, kreacja z natury i wyobraźni.

[Foto: W.S.G.2012]

Ryszard Bojarski, autor publikowanego artykułu oraz zaprezentowanych prac uczniów, jest nauczycielem dyplomowanym (2007) w Zespole Państwowych Szkół Plastycznych w Warszawie.

Ryszard Bojarski - nauczyciel podstaw projektowania. Ukończył Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Warszawie (1975), a następnie studia na Wydziale Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych (1980). Jest aktywnym artystą oraz pedagogiem z dużym dorobkiem i doświadczeniem; pracuje w szkole ponad 30 lat. Jest autorem programu podstaw projektowania (wraz z Wandą Badowską /część komputerowa) przyjętego przez MKiDN do użytku w szkołach plastycznych-4/2006. Był wieloletnim komisarzem przeglądów wyróżnionych prac dyplomowych - biennale-realizowanych w latach 1993-2007 w PLSP/ZPSP Warszawa. Opublikował w Biuletynie „Plastyk" cykl pomocy dydaktycznych do nauczania przedmiotu podstawy projektowania. Brał udział w pracach zespołu przygotowującego nową podstawę programową.

Grażyna Piórkowska - ukończyła Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Warszawie, a następnie studia na Wydziale Architektury Wnętrz Akademii Sztuk Pięknych oraz Wydział Matematyki, Informatyki i Mechaniki na Uniwersytecie Warszawskim. Pracuje jako nauczycielka podstaw projektowania, projektowania multimedialnego i informatyki. Prowadzi kursy komputerowe z grafiki dla nauczycieli, m.in. współpracuje z CENSA. Jest aktywną artystką i nauczycielką z wieloletnim doświadczeniem i dużym dorobkiem artystycznym. Brała udział w pracach zespołu przygotowującego nową podstawę programową.

Dziękujemy Autorowi za nieodpłatne udostępnienie nadesłanego tekstu oraz materiału zdjęciowego.

Dziękujemy Beacie Lewińskiej-Gwóźdź, dyrektorowi szkoły za życzliwość i zaangażowanie w realizację tego projektu.

Redakcja Biuletynu_Plastyk.pl *zaprasza do zamieszczania publikacji metodycznych i innych wspomagających pracę nauczyciela oraz związanych z naszymi szkołami, twórcami oraz z regionem, jego tradycją i historią.*

Ryszard Bojarski,
Grażyna Piórkowska

Program nauczania przedmiotu

PODSTAWY PROJEKTOWANIA

Liceum plastyczne

(...)

FRAGMENTY PROGRAMU

KLASA 1

I. PODSTAWOWE POJĘCIA ZWIĄZANE Z FORMĄ DZIEŁA PLASTYCZNEGO

Przykładowe zadania:

- Pokaz wybranych przykładów ilustrujących problematykę podstawową - prezentacja uzupełniana omówieniem poszczególnych zagadnień.
- Zbiór materiałów dotyczących podanych zagadnień; gromadzony przez uczniów w formie elektronicznej i papierowej stanowi źródło inspiracji dla różnych rodzajów twórczości.

II. ŚRODKI WYRAZU NA PŁASZCZYŹNIE I W PRZESTRZENI

Przykładowe zadania:

- Środki wyrazu na płaszczyźnie: kreska, linia, plama, walor- wykorzystanie różnych narzędzi: ołówek, kredka, długopis, pędzel, piórko, flamaster, cienkopis itp.
- Środki wyrazu w przestrzeni - płaszczyzna – przykłady różnych rodzajów płaszczyzn, kształty geometryczne, kształty nieregularne, ażury, jednolite powierzchniowo, o określonej fakturze, różniące się charakterem budowy, siatki itp.; bryła - przykłady różnych rodzajów brył: kształty geometryczne, kształty nieregularne, ażury, jednolite powierzchniowo, o określonej fakturze, różniące się charakterem budowy, itp.
- Faktura jako środek wyrazu - różne rodzaje faktur uzyskane metodą frottage; różne rodzaje faktur uzyskane w formie fotografii prasowych, xero, działań komputerowych oraz innych wydruków.
- Kontrast jako środek wyrazu - kontrasty: linii, plam, płaszczyzn, faktur, kierunków, barw, płaszczyzn, brył, rastrów, wielkości, kształtu, kontrast walorowy, jakościowy, formalny; zastosowanie dowolnych środków wyrazu oraz dowolnych technik realizacyjnych.

III. DZIAŁANIA KOMPOZYCYJNE NA PŁASZCZYŹNIE

Przykładowe zadania:

- Kompozycje w obszarach zamkniętych np. w kwadracie, w prostokącie, w trójkącie, w kole, w obszarze nieregularnym.
- Kompozycje budowane z elementów wychodzących poza określony obszar.
- Kompozycje budowane z elementów łączonych ze sobą bez określonego obszaru.
- Kompozycje powstałe w wyniku kadrowania.
- Określone rozwiązania kompozycyjne:
- statyka, dynamika, układ otwarty, układ zamknięty, rytm jednokierunkowy, rytm wielokierunkowy,
- symetria, asymetria, układ centralny, akcent w kompozycji,
- zastosowanie dowolnych środków wyrazu oraz dowolnych technik realizacyjnych.

IV. DZIAŁANIA KOMPOZYCYJNE W PRZESTRZENI

Przykładowe zadania:

- Budowa układów kompozycyjnych z zastosowaniem brył, płaszczyzn i elementów linearnych, np.: statyka, dynamika, układ otwarty, układ zamknięty. Uwzględnienie zagadnień, takich jak: konstrukcja, struktura, rytm, napięcie, kontrast i akcent.
- Budowa układu kompozycyjnego w oparciu o powtarzalność elementu podstawowego o zmiennej wielkości. Uzyskanie efektu reliefowego oraz interesujących efektów światłocieniowych.

V. PSYCHOFIZJOLOGIA WIDZENIA

Przykładowe zadania:

- Analiza percepcji wzrokowej, podstawy psychofizjologii widzenia. Czynniki (wewnętrzne oraz zewnętrzne) wpływające na postrzeganie:
- budowa oka,
- mieszanie addytywne, subtraktywne,
- systematyka - koło i bryła barw,
- relatywizm - kolor na kolorze,
- relatywizm - szarość na kolorze,
- relatywizm - szarość na innej szarości, bieli i czerni,
- indukcja jednoczesna - zjawisko van Betzolda,
- irradiacja - kwadrat biały na czarnym tle, a kwadrat czarny na białym,
- figura i tło.

Zestaw spełniający role pomocy dydaktycznej może być rozwijany i uzupełniany w całym cyklu kształcenia.

Ryszard Bojarski
ZAGADNIENIA PROJEKTOWE

Aneks II
Ryszarda Bojarskiego
Biuletyn Plastyk 2014

ZAGADNIENIE P1.
Identyfikacja wizualna firmy – logo, papiery firmowe, wizytówki, ulotka, folder, opakowanie wyrobu.
Foto IMG9489, IMG9687, IMG 9602

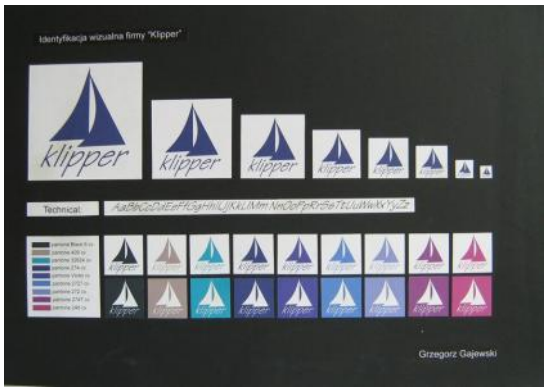

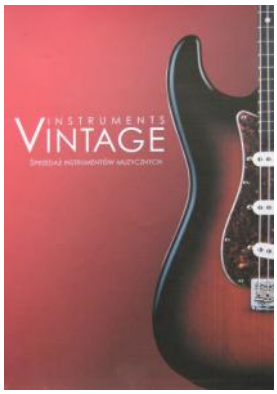

ZAGADNIENIE P2.
Plansze informacyjno-reklamowe, przedmiot surrealistyczny, plakaty, plansze - interpretacja pojęcia.
Foto 299, 366, 312, 512, 519

Ryszard Bojarski,
Grażyna Piórkowska

Program nauczania przedmiotu

PODSTAWY PROJEKTOWANIA

Liceum plastyczne

(...)

FRAGMENTY PROGRAMU

KLASA 1

VI. ILUZJA PRZESTRZENI NA PŁASZCZYŹNIE (PERSPEKTYWY)

Przykładowe zadania:

- Środki wyrazu wykorzystywane do tworzenia iluzji przestrzeni na płaszczyźnie: kreska, linia, plama, walor (pozorne nierówności powierzchni - efekt op-art.).
- Różne rodzaje perspektywy: linearna, powietrzna, kulisowa; perspektywa linearna – różne sytuacje perspektywiczne: jednozbieżna , dwuzbieżna, płaszczyzny prostopadłe do podstawy, ustawione pod różnym kątem w stosunku do patrzącego, płaszczyzny oparte pod kątem o płaszczyzny prostopadłe do podstawy; koło i okrąg w perspektywie; cienie - światło naturalne przed patrzącym, za patrzącym, światło sztuczne – cień we wnętrzu.
- Perspektywa odręczna - rysunek dowolnego układu elementów (np. martwa natura), uwzględnienie poznanych sytuacji perspektywicznych.
- Perspektywa równoległa – aksonometria ukośna, izometria - wersja rysunkowa lub komputerowa.
- Rzutowanie na trzy rzutnie – prosta bryła umieszczona między rzutniami w aksonometrii, rzutnie rozłożone.

VII. INTERPRETACJA NATURY

Przykładowe zadania:

- Przedstawienie realistyczne, interpretacja z zastosowaniem dowolnych środków wyrazu, zastosowanie rastrów, synteza – sylweta, geometryzacja, synteza linearna.
- Synteza układu elementów (np. prosta martwa natura) - wersja realistyczna:
  - synteza linearna,
  - syntetyczna sylweta przedmiotów,
  - geometryzacja.
- Trzy układy kompozycyjne z zastosowaniem elementu powtarzalnego (prosty kształt zgeometryzowany, syntetyczna sylweta: przedmiotu, rośliny, zwierzęcia); element wykorzystywany do:
  - kompozycji strony - ozdobnik, winieta, przerywnik tekstu.
  - motywu dekoracyjnego w architekturze - witraż, krata okienna, brama, motyw naścienny itp.
  - motyw dekoracyjnego na tkaninie.
- Interpretacja pojęcia- określenia – nazwy, np. statyka, dynamika, sople, deszcz, rezonans, szał, renesans, barok, hazard, woda itp..
- Świadomy wybór środków wyrazu adekwatnych do treści - świadomy wybór liternictwa.

VIII. LITERA I UKŁADY LITERNICZE

Przykładowe zadania:

- Rozwiązania liternicze : czoło tekstu z lewej, czoło tekstu z prawej, tekst na osi , tekst zblokowany, strona tekstu kilkułamowa - tytuł, podtytuł, tekst drobny.
- Rozwiązania kompozycyjne z wykorzystaniem liternictwa, materiału fotograficznego, koloru i elementów graficznych.

IX. DOKUMENTACJA PROJEKTOWA

Przykładowe zadania:

- Układ trzech różnych brył (czerń lub biel) w określonej skali.
- Rysunek techniczny – widok, rzut z góry, widok boczny – w określonej skali.
- Rzut pomieszczenia z układem elementów przestrzennych w określonej skali; widoki poszczególnych ścian i elementów przestrzennych w określonej skali.
- Układ trzech różnych brył przedstawiony w trzech rzutach w określonej skali.
- Trzy różne układy elementów. Na podstawie rzutów należy wykonać odręczny rysunek perspektywiczny.

X. ZESPOŁOWE DZIAŁANIA TWÓRCZE

Przykładowe zadania:

- Kompozycja przestrzenna nawiązująca do określonego kierunku lub rodzaju twórczości sztuki współczesnej, np. emballage, assemblage, environment, pop-art., op-art., instalacja, kubizm, surrealizm, sztuka kinetyczna itp. lub twórczości konkretnego artysty. Realizacja może mieć charakter zbiorowego działania twórczego.
- Prezentacja własnej osoby - interpretacja z zastosowaniem dowolnych środków wyrazu oraz dowolnych technik realizacyjnych. Realizacja - postać naturalnej wielkości (rozwiązanie płaskie- dwuwymiarowe). Zrealizowane postacie są aranżowane przez autorów przestrzennie w formie environment.
- Aranżacja przestrzeni określonej wymiarami otwartej bryły. Każdy z autorów wykonuje jedną pracę. Temat wspólny dla wszystkich uczestników działania, np. „wiosna" lub „ogród". Zrealizowane prace aranżowane są w jeden układ przestrzenny w konwencji assemblage.
- Kompozycja na płaszczyźnie zrealizowana przez kilku autorów w konwencji graffiti.

Program PODSTAW PROJEKTOWANIE w szkole warszawskiej realizowany będzie w klasie 1 i 2. w łącznej ilości godzin: 4.

Prezentowane obok przykładowe prace uczniów realizowane były w latach 1983-2014, zgodnie z obowiązującym programem nauczania i (od 2002) podstawą programową.

Ryszard Bojarski
ZAGADNIENIA PROJEKTOWE

ZAGADNIENIE P3.
Reliefy, reliefy-iluzja na płaszczyźnie, reliefy-kwadrat.
Foto IMG 9881,9886, 337,210

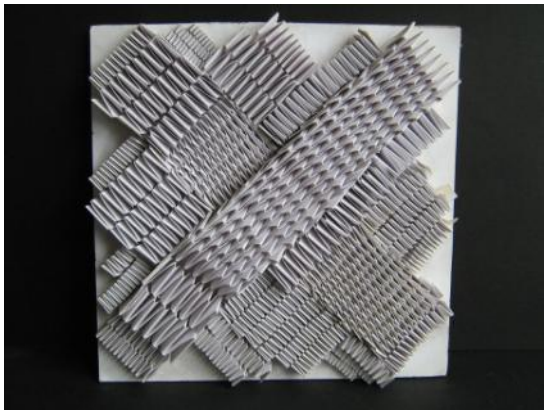

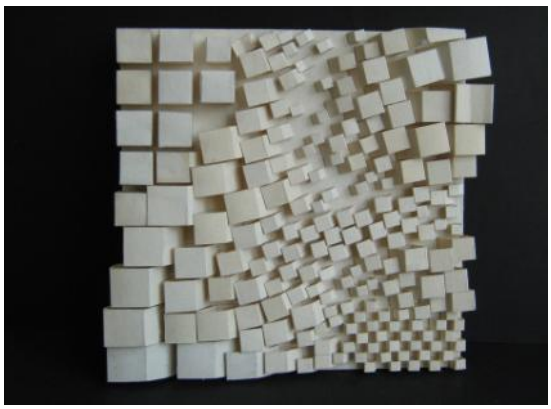

ZAGADNIENIE P4.
Układy przestrzenne
Foto 223, 248

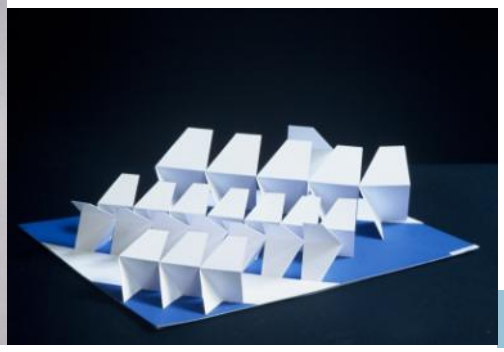

PODSTAWY PROJEKTOWANIA — przykładowe zadania

Ryszard Bojarski,
Grażyna Piórkowska

Program nauczania przedmiotu

PODSTAWY PROJEKTOWANIA

Liceum plastyczne

(...)

FRAGMENTY PROGRAMU

KLASA 2

I. PODSTAWOWE POJĘCIA ZWIĄZANE Z CYFROWĄ FORMĄ DZIEŁA PLASTYCZNEGO

Przykładowe zadania:

- Ilustracja wybranego hasła, np. słodki, słony, wiosna, radość itp.
- Ilustracja do tekstu literackiego.
- Prosty fotomontaż.
- Prosty clipart, symbol.
- Zaprojektowanie własnego pędzla lub wzoru.

II. ŚRODKI WYRAZU NA PŁASZYŹNIE I W PRZESTRZENI WIRTUALNEJ

Przykładowe zadania:

- Prosty fotomontaż z zeskanowanych materiałów i przedmiotów.
- Tworzenie grafiki w 2D i 3D.
- Przetwarzanie pozyskanych obrazów filtrami artystycznymi i technicznymi, martwa natura i jej warianty.
- Projekt tkaniny.

III. DZIAŁANIA KOMPOZYCYJNE I KOLORYSTYCZNE NA PŁASZCZYŹNIE I W PRZESTRZENI WIRTUALNEJ

Przykładowe zadania:

- Zaawansowany fotomontaż z zastosowaniem np. masek warstw, kanałów i innych specjalistycznych narzędzi.
- Wykonanie planszy dokumentującej fazy projektu.
- Abstrakcyjna przestrzeń 3D, kompozycja obrazu z brył, wykonanie tekstur, włączenie światła, sfery do projektu.
- Opracowanie projektu muralu, wizualizacja projektu w realnej przestrzeni.
- Korekta barwna zdjęć, przygotowanie do druku i optymalizacja do publikacji w sieci.

IV. DZIAŁANIA TYPOGRAFICZNE W PROJEKCIE CYFROWYM

Przykładowe zadania:

- Opracowanie pakietu biurowego dla wybranej firmy.
- Projekt opakowania wybranego towaru.
- Plakat literniczy.
- Szyld, tablica reklamowa.

V. PODSTAWY DTP

Przykładowe zadania:

- Projekt kalendarza.
- Skład strony czasopisma, pojedynczej i rozkładówki.
- Projekt opakowania z zastosowaniem wykrojnika, tłoczenia.
- Projekt zaproszenia, dyplomu.
- Kompozycja na płaszczyźnie zrealizowana przez kilku autorów w konwencji graffiti.

VI. RUCH W PROJEKTACH CYFROWYCH

Przykładowe zadania:

- Animacja bitmapowa poklatkowa np. człowiek w ruchu, sportowiec.
- Animacja wektorowa poklatkowa i z symbolami np. rowerzysta, zegar.
- Krótki film o sobie - Moje drugie ja, z włączeniem dźwięku, efektów, animacji i tekstu.

VII. PUBLIKACJE PROJEKTÓW CYFROWYCH W RÓŻNYCH ŚRODOWISKACH

Przykładowe zadania:

- Krótka animacja wektorowa i bitmapowa zoptymalizowana do umieszczenia na stronie internetowej, w prezentacji komputerowej.
- Kalendarz kieszonkowy, w skali szarości, przygotowanie do druku.
- 30 sekundowa etiuda filmowa na temat wybranego artysty.

VIII. DOKUMENTACJA TECHNICZNA DO PROJEKTU CYFROWEGO RUCHOMEGO I STATYCZNEGO

Przykładowe zadania:

- Własne portfolio.
- Strona www.
- Plansza z dokumentacją projektu.

CAŁY TEKST PROGRAMU TUTAJ

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 25 lutego 2011 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkołach artystycznych programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników dla szkół artystycznych (Dz. U. z dnia 10 marca 2011 r. Nr 52 Poz. 268)

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 lipca 2014 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. z 2014r. poz. 1039).

Program PODSTAW PROJEKTOWANIE w szkole warszawskiej realizowany będzie w klasie 1 i 2. w łącznej ilości godzin: 4 w cyklu kształcenia.

Prezentowane obok przykładowe prace uczniów realizowane były w latach 1983-2014, zgodnie z obowiązującym programem nauczania i (od 2002) podstawą programową. [*W. S. Gorzelańczyk*]

ZAGADNIENIE P5.
Sześcian — interpretacja pojęcia
Foto IMG 546, 547

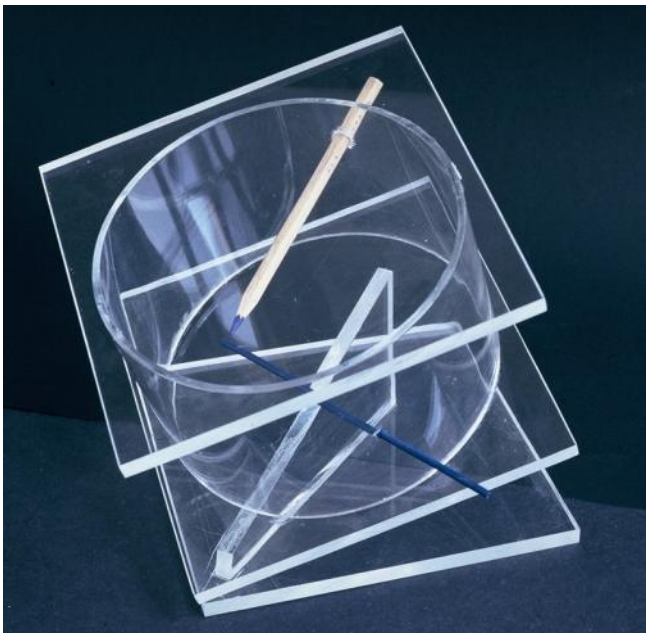

ZAGADNIENIE P6.
Konstrukcje linearne, konstrukcje naturalne.
Foto 569, IMG 9561

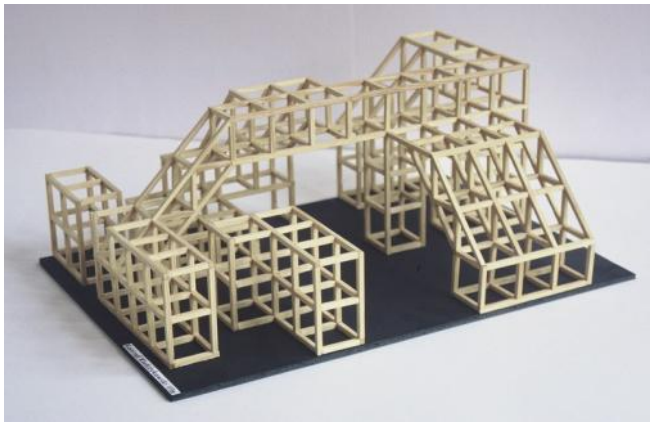

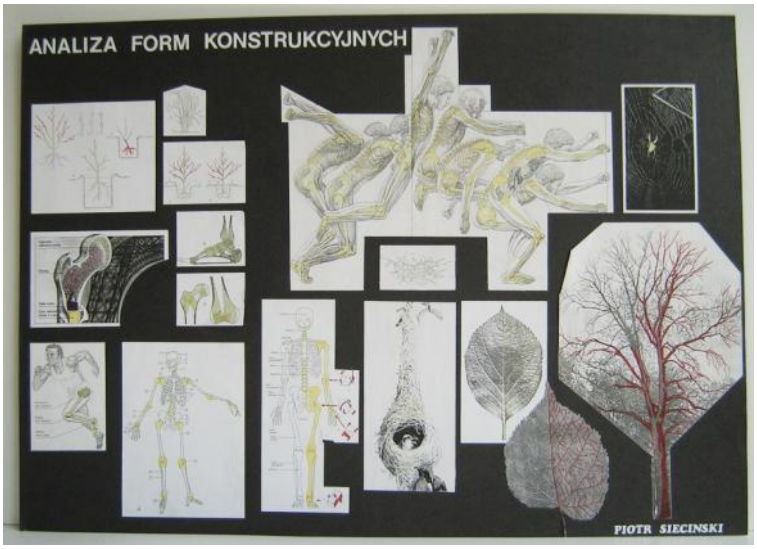

Ryszard Bojarski

ZAGADNIENIA PROJEKTOWE

ZAGADNIENIE P7.
Element reklamowy, układ reklamowy.
Foto 636, 644, 152, 195

Zespół Państwowych Szkół Plastycznych im. Wojciecha Gersona w Warszawie

ZAGADNIENIE P8.
Stoisko reklamowe
Foto 393, 404

ZAGADNIENIE P9.
Witryna — wejście
Foto 464, 469

Ryszard Bojarski
ZAGADNIENIA PROJEKTOWE

ZAGADNIENIE P10.
Ekspozycja-wystawa — pojazdy-flagi
Foto IMG 9705, 604, 607,

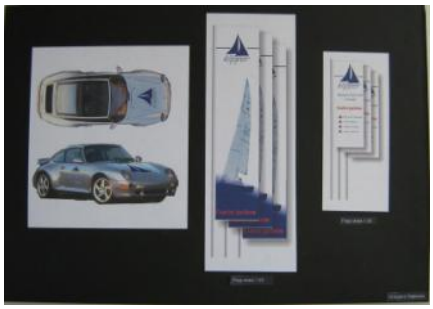

ZAGADNIENIE P11.
Perspektywy
Foto IMG 9677, 9705

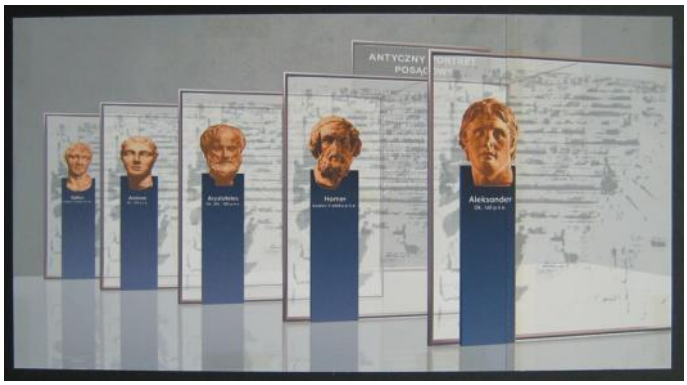

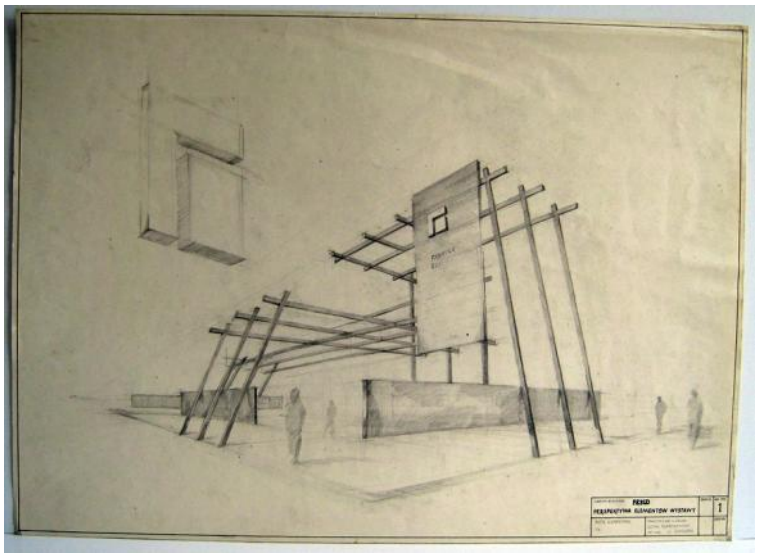

Ryszard Bojarski

ZAGADNIENIA PROJEKTOWE

ZAGADNIENIE P12.
Dyplomy
Foto 065, 690

ZAGADNIENIE P13.
Dokumentacja projektowa
Foto IMG 9545, 9662

Zespół Państwowych Szkół Plastycznych im. Wojciecha Gersona w Warszawie

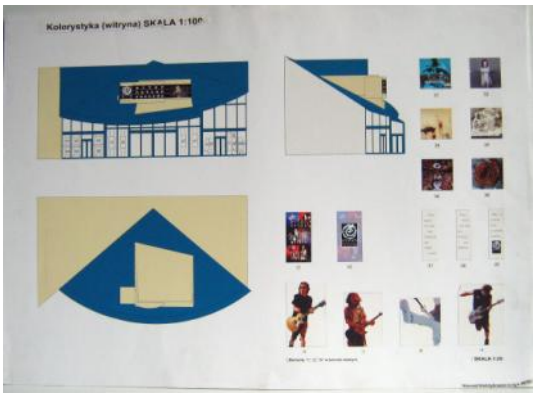

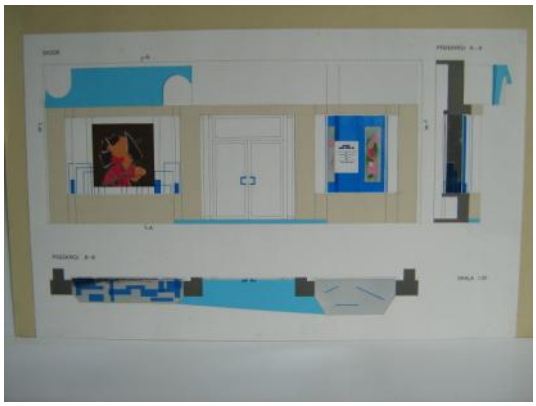

ZAGADNIENIE P914
Wystaw końcowa
Foto 765

Ryszard Bojarski

ZAGADNIENIA PROJEKTOWE

ZAGADNIENIE Pa.
Assemblage — przykład
Foto a2,

ZAGADNIENIE Pb.
Hiperrealizm - przykłady
Foto IMG 9664, 9673

Zapraszamy do **Aneksu III Ryszarda Bojarskiego** w drugiej części wrześniowego wydania Biuletynu Plastyk. Prezentowane będą prace uczniów warszawskiej szkoły będące realizacją ćwiczeń związanych z następującymi zagadnieniami:

- Środki wyrazu na płaszczyźnie.
- Faktura.
- Kompozycja-obszar.
- Kompozycja 10.
- Kontrast.
- Przedmiot
- Perspektywa.
- Aksonometria- rzutowanie.
- Iluzja przestrzeni na płaszczyźnie.
- Płaszczyzna- bryła.
- Kompozycje przestrzenne.
- Układy liternicze.
- Psychofizjologia widzenia.
- Zestaw 2013.

Ponadto zapraszamy do biblioteki Biuletyny Plastyk gdzie prezentowaliśmy pierwszą część zbioru Ryszarda Bojarskiego (2012).

Włodzimierz St. Gorzelańczyk

Jak kształcimy?

PROGRAM NAUCZANIA A PODSTAWA PROGRAMOWA

Zgodnie z obowiązującą aktualnie regulacją prawną nauczyciele szkół plastycznych opracowują sami programy nauczania. Mogą też korzystać — spełniając odpowiednie warunki — z programów opracowanych w ich szkole lub innych szkołach. Program nauczania może być dopuszczony do użytku w szkole, jeżeli stanowi opis sposobu realizacji celów kształcenia i zadań edukacyjnych ustalonych odpowiednio w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego, określonej w rozporządzeniu MKiDN (czytaj całość). W tegorocznych klasach pierwszych szkół plastycznych obowiązywać będą nowe programy.
Na stronie CEA oraz w Biuletynie publikujemy programy ZPSP w Warszawie.
Poniżej tekst PODSTAWY PROGRAMOWEJ a na następnych stronach Biuletynu komentarze do nowego przedmiotu – KAMPANIA REKLAMOWA SZKOŁY

MODUŁ: ZESPOŁOWE PROJEKTY ARTYSTYCZNE

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE

1. Podejmowanie zespołowych działań artystycznych

Uczniowie pod kierunkiem nauczyciela podejmują grupowe działanie o charakterze projektowym i wykonawczym – kampanię reklamową i identyfikacyjną szkoły.

2. Umiejętności konstruktywnej współpracy

Uczniowie działają w grupach, rozwijając umiejętności interpersonalne. Wspólnie realizują podjęte zadania, uzyskując efektywny skutek.

3. Kreatywność w zakresie działań o charakterze zespołowym

Uczniowie wykazują się kreatywnością na poziomie koncepcji projektu, planowania działań, realizacji i dokumentacji.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

1. Podejmowanie zespołowych działań artystycznych

Uczniowie:

1) podejmują działania artystyczne – kampanię reklamową i identyfikacyjną szkoły – wymagające uczestnictwa większej liczby osób;
2) wykorzystują wiedzę i umiejętności z zakresu wszystkich przedmiotów artystycznych oraz niektórych ogólnokształcących;
3) wyszukują i selekcjonują potrzebne informacje z różnych dziedzin w celu realizacji projektu;
4) planują pracę indywidualną i zespołową, dzieląc ją na etapy: projektu, realizacji i dokumentacji;
5) formułują temat, cele projektu i określają metody jego realizacji;
6) spośród kilku projektów wybierają realizację optymalną pod względem wartości artystycznej, a niebędącą wynikiem osobistych preferencji;
7) dobierają środki wyrazu odpowiednie do realizacji zadania artystycznego;
8) tworzą zespołowo kampanię reklamową i identyfikacyjną szkoły.

2. Umiejętność konstruktywnej współpracy

Uczniowie:

1) w zadaniu zespołowym jednoznacznie przedstawiają własne opinie oraz logicznie je argumentują;
2) dokonują podziału zadań i przydziału ról pomiędzy sobą, zgodnie z możliwościami i osobistymi preferencjami;
3) słuchają wzajemnych opinii i współpracują w zespole, zmierzając do osiągnięcia kompromisu;
4) odnoszą się z dystansem do własnych projektów, przedkładając wartości artystyczne wybranej przez grupę propozycji;
5) organizują i konsekwentnie przeprowadzają wspólne działanie;
6) weryfikują efekty pracy indywidualnej i całej grupy;
7) umiejętnie prezentują efekty pracy zespołowej na terenie szkoły i poza obszarem placówki.

3. Kreatywność w zakresie działań o charakterze zespołowym

Uczniowie:

1) aktywnie poszukują środków i możliwości realizacji projektu grupowego (np. zdobywanie sponsorów, sojuszników);
2) wykazują się kreatywnością w określaniu sposobów realizacji i formy projektu;
3) twórczo interpretują proponowany temat;
4) świadomie i kreatywnie posługują się środkami artystycznymi w realizacji projektu;
5) umiejętnie prezentują i dokumentują swoje dokonania twórcze;
6) prezentują kreatywną postawę w różnych dziedzinach życia, szczególnie w zakresie aktywności artystycznej.

PODSTAWA PROGRAMOWA

Centrum Edukacji Artystycznej informuje, że w dniu 6 sierpnia 2014 r. ukazało się rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych. Na stronie CEA link.

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 lipca 2014 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. z dnia 6 sierpnia 2014 r. Poz. 1039)

NOWA PODSTAWA PROGRAMOWA
NOWE PRZEDMIOTY

Jak uczyć?

Zajęcia modułowe: Zespołowe Projekty Artystyczne.

Monika Polak:
Komentarz odautorski

Praca zespołowa nie jest w szkołach artystycznych niczym nowym. Nauczyciele pracują w zespołach przedmiotowych, wychowawczych, ewaluacyjnych i innych, uczniowie tworzą zespoły klasowe, grupy zadaniowe i fakultatywne. Każdy z nas, pracując zawodowo, uczestniczy w procesie zespołowego podejmowania decyzji i realizacji wspólnego celu. Predyspozycje indywidualne sprawiają,
że w niektórych rolach czujemy się lepiej, a innych unikamy: czasem przyjmujemy rolę lidera zespołu, a kiedy indziej – wykonawcy projektu.

Szkoła artystyczna doskonale nadaje się do tego, by kształtować kreatywność i stopień samoświadomości uczniów poprzez działania zbiorowe i realizację celu, który dla jednostki stanowiłby nie lada wyzwanie. Nie trzeba nikogo przekonywać, że kreatywny uczeń zdecydowanie śmielej podejmuje ważne decyzje i łatwiej odnajdzie się na rynku pracy. Zdecydowanie łatwiej również osiągnie swój cel, jeśli przećwiczy modelowe sytuacje w pracy zespołowej.

Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dn. 2 lipca 2014 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych nakłada na nauczycieli szkół plastycznych obowiązek realizacji zajęć modułowych, nazwanych „Zespołowe projekty artystyczne". Pod tym hasłem mieszczą się zarówno typowe działania grupowe, prowadzące do stworzenia prac artystycznych (np.: organizacja wystawy, wernisażu, pokazu mody), jak i bardziej efemeryczne (tematyczny performans, akcja promocyjna, flash mob). Zespołowe projekty artystyczne (zwane dalej w tekście ZPA) powstały z zamiarem ćwiczenia etapów planowania, projektowania, omawiania, wykonywania i dokumentowania działań grupy, dążącej do osiągnięcia wspólnego artystycznego celu.

Dotychczas uczniowie dość spontanicznie podchodzili do realizacji grupowego projektu na terenie szkoły lub poza nią i akceptowali fakt, że ostatecznie osiągali nieco inny od zamierzonego efekt. W taki sposób powstawały na przykład akcje artystyczne w formie spektaklu, aukcje prac plastycznych, pożegnanie klas maturalnych w formie seansu filmowego, Dzień Nauczyciela w formie konkursu z nagrodami-asamblażami lub wystawa dyplomowa z aranżacją wnętrz, zaproszeniami i plakatem promocyjnym. Mankamentem pracy w spontanicznie tworzonych grupach był brak konsekwencji w planowaniu i realizacji, brak koordynacji działań w grupie, co za tym idzie – utrata panowania nad terminami oraz stopniowe wypalanie się zespołu, którego pracę ostatecznie przejmowały najaktywniejsze jednostki.

Moduł ZPA nakłada na cały zespół klasowy obowiązek zaangażowania w realizację projektu, dając prawo współdecydowania o jego formie, przydziale poszczególnych funkcji i zadań oraz sposobie dokumentowania. Wartością modułu ZPA jest zatem konfrontacja teorii z praktyką, wybranego przez uczniów planu z jego realizacją w rzeczywistych warunkach, kiedy ktoś zapomina na czas wykonać zadanie, a innemu nie udaje się uzyskać zgody lub dostępu do środków.

Dzięki modułowi ZPA można przeprowadzić i ocenić sposo by komunikowania się w zespole, umiejętność wyznaczania sobie realistycznych celów, dokonania wyboru lidera i tematu projektu, jak również zaobserwować sposób rozdzielania obowiązków i koordynowania ich realizacji. Efektem tak pojętego projektu artystycznego może zatem być zarówno wystawa obiektów w galerii szkolnej lub miejskiej, wykonanie cyklu malarskiego dla instytucji z zewnątrz, stworzenie animacji, pokazu mody, filmu, przeprowadzenie artystycznej wymiany zagranicznej, jak i spektakl, performance, akcja promocyjna lub kampania reklamowa szkoły. W aktualnej podstawie programowej użyto hipotetycznej nazwy przedmiotu, jakim jest kampania reklamowa szkoły, gdyż ta forma umożliwia rozdzielenie wielu ról o różnym stopniu trudności. Każdy z nauczycieli – opiekunów zespołu może inaczej zatytułować przedmiot, w zależności od stopnia samodzielności uczniów, z którymi będzie pracował. Na obecnym etapie wprowadzania nowej podstawy programowej uzasadnione wydaje się zasugerowanie uczniom obszarów, zadań i tematyki zespołowego projektu artystycznego, by spośród podpowiedzi wybrali interesujące ich zagadnienie.

c.d. na następnych stronach Biuletynu

MONIKA POLAK

dr Monika Polak, nauczycielka dyplomowana (2014) w Zespole Szkół Plastycznych w Gdyni, historyk sztuki oraz artysta plastyk (ASP w Poznaniu), współautorka nowych podstaw programowych dla obowiązkowego modułu Zespołowe Projekty Artystyczne .

Jak uczyć?

NOWA PODSTAWA PROGRAMOWA
NOWE PRZEDMIOTY

Zajęcia modułowe: Zespołowe Projekty Artystyczne.

Monika Polak:
Komentarz odautorski

Zadania nauczyciela

Jako nauczyciel w Zespole Szkół Plastycznych w Gdyni, pisząc projekt modułu ZPA wraz z Jolantą Mastalerz z Zespołu Państwowych Szkół Plastycznych w Łodzi, wzięłyśmy pod uwagę odbywające się w naszych szkołach imprezy, które wiązały się z konsekwentnymi przygotowaniami, pracą w grupie i efektem artystycznym. Takim przedsięwzięciem jest na przykład wystawa dyplomantów lub pożegnanie absolwentów, które w ZSP w Gdyni przybiera co roku formę uroczystej kilkugodzinnej imprezy. Temat wiodący pożegnania absolwentów jest ustalany w grupie, a podejmowana z rocznym wyprzedzeniem inicjatywa polega na wymyśleniu scenariusza, pozyskaniu funduszy i materiałów, wykonaniu plakatów lub skonstruowaniu sceny, zaprojektowaniu zaproszeń, dekoracji oraz skoordynowaniu logistycznym i czasowym planowanych zadań. Częstym elementem takiego zbiorowego działania uczniów ZSP jest kręcenie i montowanie filmu, w którym występują nauczyciele i uczniowie. Do tej pory uczniowie realizowali te przedsięwzięcia równolegle z zadaniami szkolnymi, kosztem przerw lub czasu wolnego. Nowa podstawa programowa pozwala na wygospodarowanie jednej do dwóch godzin lekcyjnych tygodniowo na realizację ZPA. Zatem można pokusić się o powiązanie istniejących w programie szkoły uroczystości z realizacją modułu obowiązkowego projektu artystycznego.

Weźmy jednak pod uwagę cele modułu ZPA. Uczeń powinien zmierzyć się z pracochłonnym zadaniem, którego realizacja zależy także od czynników zewnętrznych, pozaszkolnych, jak np. pozyskanie sponsora, odpowiednie sformatowanie materiałów cyfrowych dla drukarni, aranżacja wnętrz miejskiej galerii, pisanie tekstu promocyjnego itp. Pomóżmy uczniom wybrać zadanie, które da im szansę sprawdzenia własnych umiejętności organizacyjnych, interpersonalnych i plastycznych poza macierzystą szkołą. Dawniej tego typu ćwiczenia mieściły się w obowiązkowych praktykach zawodowych uczniów ZSP np.: w zakładach fotograficznych, teatrach, muzeach, warsztatach usługowych. W obecnej sytuacji rynkowej praktyki szkolne wyparte zostały wymianami zagranicznymi lub stażami, a pożądaną cechą u pracownika jest umiejętność współpracy w grupie zadaniowej oraz świadomość, iż osiągnięcie celu zależy od poprawnego wykonania każdego drobnego zadania. Kilka lat obserwacji uczniów gdyńskiego ZSP podczas realizacji programowych projektów edukacyjnych oraz spontanicznych akcji pozwala stwierdzić, iż czynnikiem wpływającym na efektywną realizację projektu jest pasja, wzajemne sympatie i silna motywacja uczestników, by zaprezentować efekty swej pracy na forum rówieśników i dalej.

Ponieważ praktyka zawodowa dopiero pokaże, gdzie w realizacji modułu pojawiają się największe trudności zakładamy, że głównym zadaniem opiekuna ZPA będzie koordynowanie etapów pracy zespołu. Opiekun zespołu nie powinien narzucać ani planu, ani sposobu jego realizacji, skoro jego rolą będzie ocena obszarów aktywności uczniów. To oznacza, że nauczyciel powinien zapoznać się ze szczegółowym planem zadań, jaki opracują uczniowie i – o ile to możliwe – być obecny na każdym etapie pracy zespołu. Może pomagać podając metody, udostępniając kontakty lub informacje, natomiast powinien ingerować wtedy, gdy działania uczniów zmierzają do fiaska projektu lub konfliktu. Przy czym odróżnijmy w tym miejscu typową burzliwą wymianę zdań i konfrontację postaw w obrębie grupy, od konfliktu grożącego porzuceniem celu, rozłamem w klasie lub zrażeniem osób z zewnątrz. Dyskusje, głosowania, wymiana argumentów, zasięganie opinii u ekspertów i konsultacje zagadnień teoretycznych lub technicznych z innymi niż opiekun zespołu nauczycielami, są pożądane, o ile uczniowie posiadają świadomość upływu czasu.
A ponieważ nie jest to cecha większości uczniów, zwykle wywiązywanie się z terminów jest przyczyną napięć w zespole. Pozwalamy uczniom na starcie poglądów i postaw, nie zezwalamy na zachowania agresywne, destrukcyjne i manipulacje. Opiekun powinien czuwać nad tym, by emocje i ambicje indywidualne nie zdominowały lub rozsadziły pracy w grupie. Praktyka szkolna pokazuje, że uczniowie uzdolnieni plastycznie bardzo często wykazują także inne zdolności: muzyczne, wokalne, aktorskie, grają na instrumentach, są modelami i modelkami, etc. Te właśnie dodatkowe umiejętności poszczególnych uczniów mogą znacznie wesprzeć realizację ZPA i pozytywnie motywować innych, by w grupie zaprezentowali różnorodne umiejętności. Niemniej należy zwrócić uwagę, by ZPA nie przyjął formy areny, na której popisuje się lider lub błyszczy kilkoro uczniów, odsuwając innych, opóźniając i uniemożliwiając osiągnięcie celu. Każdy z uczniów powinien sprawdzić się w przyjętej roli, a projekt ma zostać zakończony, inaczej to nauczyciel zostanie obarczony odpowiedzialnością za niewłaściwą koordynację działań.

Dochodzimy wreszcie do kwestii, kto nadaje się na opiekuna ZPA. Czy to wychowawca z racji najdłuższego kontaktu z klasą? A może nauczyciel prowadzący specjalizację lub artysta malarz lubiany przez uczniów? Idealnie by było, gdyby opiekun szkolnego ZPA cieszył się autorytetem wśród uczniów, pozytywnie motywował grupę i skutecznie się z nią komunikował. Projekt zespołowy dostarcza bowiem nie tylko okazji do stymulowania artystycznego, ale i wyzwań. ZPA zostały napisane z intencją ćwiczenia reakcji uczniów w prawdziwych sytuacjach obiegu i rynku sztuki oraz rynku pracy, gdzie pojawiają się sytuacje konfliktowe jak np.: starcia indywidualności, chęć dominowania, brak umiejętności zarządzania czasem, brak koordynacji działań, werbalna wrogość, stres i inne. Opiekunowi ZPS przypadnie więc oprócz roli inicjatora i koordynatora prac, także rola rozjemcy, o ile oczywiście zaistnieje taka potrzeba. Stąd ważne jest, by dla uczniów był osobą godną zaufania, kreatywną i profesjonalistą w swojej dziedzinie.

Wstępnym działaniem nauczyciela powinno być zatem przedstawienie uczniom modułu ZPA i ustalenie z grupą zasad, których w ramach projektu nie można przekraczać np.: odnosimy się z szacunkiem do siebie i innych, zachowujemy się zgodnie z przyjętymi normami kultury, w dyskusji posługujemy się argumentami, pomysły poddajemy głosowaniu, nie pomijamy nikogo przy rozdzielaniu zadań, nie stosujemy presji i narzucania obowiązków lecz uzyskujemy zgodę zainteresowanego, terminowo wywiązujemy się z powierzonego zadania, etc.

Kolejny etap pracy nauczyciela wiązałby się z pomocą przy zamianie idei i pomysłów uczniów na zadania, rozdzielane konkretnym osobom. Z obserwacji nad dotychczas powstającymi zadaniami grupowymi w gdyńskim ZSP wynika, iż uczniowie mają tendencję do przeciągania debaty nad wyborem motywu przewodniego i ekspresji własnych emocji, co znacznie spowalnia rozpoczęcie rzeczywistej pracy. Dlatego niezmiernie istotna przy realizacji modułu ZPA byłaby pomoc nauczyciela w podzieleniu rozbudowanego projektu na części tak, by uczniowie mogli dokonać analizy przydziału ról i doprecyzować zakres obowiązków, wybierając także osobę odpowiedzialną za przypominanie o terminach poszczególnych realizacji.

c.d. na następnych stronach Biuletynu

NOWA PODSTAWA PROGRAMOWA
NOWE PRZEDMIOTY

Zajęcia modułowe: Zespołowe Projekty Artystyczne.

Monika Polak:
Komentarz odautorski

Zadania zespołu

Ustalenie z uczniami zasad pracy nad ZPA pozwala przystąpić im do samodzielnego wyznaczenia celu, rozdzielenia ról i zakresu obowiązków. Wybór tematu i obszaru zainteresowań może być poddany pod głosowanie i zwykle podczas dyskusji na tym etapie wyłania się spośród zespołu klasowego lider projektu. Jest to często uczeń najaktywniejszy, obdarzony umiejętnością wypowiadania się i wizją celu, dobrze rozpoznawalny w grupie i poza nią. Uczniom niezdecydowanym i rzadko zabierającym głos zwykle przypada rola kronikarza działań grupy. Z perspektywy członka zespołu ważne jest, by znał swe zadanie i termin jego wykonania oraz by jego rola została nazwana np.: lider – czuwa nad realizacją projektu, wyznacza zadania i komunikuje je w obrębie klasy i szkoły, uzyskując zgodę dyrekcji; rzecznik – uczeń wyznaczony do kontaktów z instytucjami zewnętrznymi ze względu na umiejętności interpersonalne i kulturę osobistą; negocjator – uczeń cieszący się sympatią w grupie, potrafiący rozwiązywać konflikty; lokomotywa – uczeń który garnie się do wykonania zadania i swoim zapałem przyciąga innych; sekretarz – uczeń pilnujący strony formalnej przedsięwzięcia, zdobywania wszelkich pozwoleń, wymiany korespondencji, ulotek; krytyk – uczeń dostrzegający potencjalne zagrożenia w realizacji celów itp. Weźmy pod uwagę fakt, iż nazwanie roli odgrywanej w zespole (nawet żartobliwie jak np. miskarz – odpowiedzialny za odlewy gipsowe) wpływa motywująco na jednostkę i wspomaga komunikację w grupie. Istotną funkcją w obrębie zespołu jest dokumentalista lub kilka osób odpowiedzialnych za rejestrację działań grupowych i ostateczne opracowanie materiałów promocyjnych. W obserwowanych przez mnie zadaniach grupowych uczniowie przeważnie wyznaczali spośród siebie kilku fotografujących i jedną osobę odpowiedzialną za skład komputerowy. Powstające dokumentacje miały formę prelekcji z ilustracjami, filmu, prezentacji w programie Power Point lub fotoreportażu.

Powyżej wymieniłam ad hoc niektóre z ról, rozdzielanych w ramach pracy zespołowej, które można uwzględnić w tworzeniu ZPA. Pomocą dla nauczycieli i uczniów podczas ustalania roli w zespole może być publikacja Małgorzaty Osińskiej „Praca zespołowa w szkole" dostępna w internecie oraz książka Raymonda M. Belbina, „Twoja rola w zespole" Gdańskiego Wydawnictwa Psychologicznego z 2008 r.

Zespołowe projekty artystyczne pod pewnymi względami są podobne do gimnazjalnego projektu edukacyjnego: oba powinny być zrealizowane przez cały zespół klasowy, powinny mieć zasięg pozaszkolny, być udokumentowane i zaprezentowane na możliwie szerokim forum. Różnice obu zadań polegają na stopniu ich trudności. Projekt gimnazjalny jest wstępem do pracy grupowej, ćwiczeniem umiejętności samodzielnego zdobywania informacji i pogłębiania wiedzy. Zespołowy projekt artystyczny wyróżnia wiele etapów pośrednich, (zarówno teoretycznych, jak i praktycznych, podczas których trzeba wykazać się także umiejętnościami plastycznymi, by uzyskać satysfakcjonujący efekt artystyczny.

Na koniec pozostaje mi tylko sparafrazować słowa Seneki zauważając, że póki żyjemy, musimy się uczyć. Pamiętajmy, że uczymy się także od uczniów.

dr Monika Polak

W Biuletynie prezentujemy efekty działania zespołowego, podjętego przez uczniów klasy V OSSP gdyńskiego Zespołu Szkół Plastycznych w ramach pożegnania absolwentów. Na to zadanie realizowane spontanicznie przez uczniów składało się wymyślenie konwencji pożegnania, przydział zadań, wykonanie rekwizytów i scenografii, nagranie i zmontowanie filmu pt. Vidulum z udziałem nauczycieli i uczniów, zaaranżowanie sali kinowej, wykonanie makijażu i tac z popcornem dla hostess, przygotowanie nagłośnienia, muzyki, konferansjerów, zaproszeń do kina, stylizacja bileterów i dokumentacja. Najtrudniejszym, bo pracochłonnym zadaniem projektu było nakręcenie i zmontowanie filmu.

Autorem fotosów jest Jacek Paluchowski

MONIKA POLAK

dr Monika Polak, nauczycielka dyplomowana w Zespole Szkół Plastycznych w Gdyni, historyk sztuki oraz artysta plastyk (ASP w Poznaniu), współautorka nowych podstaw programowych dla obowiązkowego modułu Zespołowe Projekty Artystyczne .

Dziękujemy Autorce za nieodpłatne udostępnienie nadesłanego tekstu oraz materiału zdjęciowego. Dziękujemy Jackowi Paluchowskiemu za udostępnienie fotosów a Markowi Lisowi, dyrektorowi szkoły za życzliwość i zaangażowanie w realizację tego projektu.

Redakcja Biuletynu_Plastyk *zaprasza do zamieszczania publikacji metodycznych i innych wspomagających pracę nauczyciela oraz związanych z naszymi szkołami, twórcami oraz z regionem, jego tradycją i historią.*

Jak uczyć?

NOWA PODSTAWA PROGRAMOWA
NOWE PRZEDMIOTY

Zajęcia modułowe:

Zespołowe Projekty Artystyczne.

Jolanta Mastalerz:
Organizacja biennale jako temat realizacji zespołowego projektu artystycznego

Zespół Państwowych Szkół Plastycznych w Łodzi od 18 lat organizuje Ogólnopolskie Biennale Sztuki Komputerowej. Od kilku edycji konkurs stał się pretekstem nie tylko przedstawiania i nagradzania prac z liceów plastycznych, ale również imprezą w pełni organizowaną i prowadzoną przez uczniów pod opieką nauczyciela- komisarza konkursu. W roku szkolnym, poprzedzającym inaugurację biennale i wręczenie nagród trwają przygotowania do aranżacji wystawy, przygotowywana jest kampania reklamowa i zaproszenia do uczestnictwa, uczniowie podejmują także szereg działań o charakterze przygotowawczym: piszą scenariusz i rozdzielają między sobą role, ponieważ są organizatorami i gospodarzami przedsięwzięcia. Inauguracja biennale następuje w Łódzkim Domu Kultury, a do obowiązków uczniów należy m.in.: aranżacja wnętrz, witanie gości, poprowadzenie imprezy, wręczenie nagród. Uczniowie poświęcają godziny systematycznej pracy, której efekty często zaskakują świeżością spojrzenia. Niemniej nie działają sami, grupa zadaniowa wymaga poprowadzenia i wsparcia w chwilach zwątpienia. Tę funkcje pełni nauczyciel- koordynator.

Przedsięwzięcie realizowane z takim rozmachem może być doskonałym celem w ramach zespołowych projektów artystycznych. Przewidziane na realizację ZPA godziny w pełni można poświęcić na doprowadzenie trudnych zadań do końca i uzyskanie planowanego efektu. Pamiętajmy jak ogromnym doświadczeniem dla ucznia, a także nieocenioną satysfakcją będzie finał zadania, które nie pozostało „ćwiczeniem do szuflady", ale zaistniało w konkretnym miejscu poza szkołą. Środowisko zewnętrzne, pozaszkolne stawia uczniowi wymagania. Tutaj musi pokonać strach, stres, przeciwności, które występują na drodze do celu. Te doświadczenia niewątpliwie ułatwią wejście na rynek pracy i odnalezienie siebie w dorosłym życiu.

Jolanta Mastalerz

JOLANTA MASTALERZ

Jolanta Mastalerz w Zespole Państwowych Szkół Plastycznych im. T. Makowskiego w Łodzi pracuje od 2006 roku jako nauczyciel reklamy wizualnej, dekorowania wnętrz, podstaw projektowania. Dyplom magistra otrzymała w PWSSP w Łodzi w 1992 r. Współautorka nowych podstaw programowych dla obowiązkowego modułu Zespołowe Projekty Artystyczne .

Dziękujemy Autorce za nieodpłatne udostępnienie nadesłanego tekstu oraz materiału zdjęciowego.

Redakcja Biuletynu_Plastyk *zaprasza do zamieszczania publikacji metodycznych i innych wspomagających pracę nauczyciela oraz związanych z naszymi szkołami, twórcami oraz z regionem, jego tradycją i historią.*

Takie były w wakacje... Zakopane

W niedzielę 10 sierpnia 2014 roku około południa nad Zakopanem przeszła potężna ulewa. Opady deszczu, szczególnie w części południowej miasta były najbardziej intensywne. W ciągu półgodzinnej nawałnicy ulice miasta zamieniły się w rwące rzeki zalewając lokalnie przyziemia, piwnice domów jednorodzinnych i pensjonatów. Woda nie oszczędziła również i naszej szkoły. Fala, która pojawiła się błyskawicznie od ul. Za Strugiem zalała część parteru oraz pomieszczenia niższego poziomu, w tym salę komputerową reklamy wizualnej, meblarską, szatnię oraz nowo zrealizowane pomieszczenia internatu. Woda wdzierała się do szkoły również studzienkami kanalizacyjnymi.

Dzięki czujności naszych sąsiadów, szczególnie Pani Agnieszki Stępień dyrekcja, nauczyciele, rodzice, uczniowie, sąsiedzi oraz przyjaciele szkoły rozpoczęli natychmiastowe działania, podejmując m. in. akcję wynoszenia wyposażenia pracowni reklamy wizualnej, zabezpieczania dodatkowych sal narażonych na zalanie oraz wypompowywania wody z zalanych pomieszczeń.

Gdyby nie pomoc jednostek Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej skala podtopienia byłaby o wiele większa.

Dyrekcja Zespołu Szkół Plastycznych im. A. Kenara w Zakopanem bardzo dziękuje Pani Agnieszce Stępień wraz z córkami, Pani Joannie Markowskiej wraz z ojcem, Panu Juliuszowi Kwiecińskiemu, nauczycielom, pracownikom szkoły oraz jednostkom Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej za pomoc w zabezpieczaniu oraz usuwaniu skutków powodzi na terenie szkoły.

Fotorelacja: Joanna Markowska

Całość na portalu szkoły.

Zespół Szkół Plastycznych im. Antoniego Kenara, 34-500 Zakopane, ul. Kościeliska 35

Drzeworyt

1 października 2014r. roku upływa termin nadsyłania prac na 3. Międzynarodowe Triennale Drzeworytu Zakopane 2014 (decyduje data stempla pocztowego). Obrady Jury zostały zaplanowane na dzień 31 października 2014 r.

Jednocześnie informujemy, iż do udziału w Jury zaprosiliśmy artystów grafików, wykładowców wyższych uczelni artystycznych z Białorusi, Serbii, Słowacji i Polski. W skład Jury wchodzą: Tatsiana Siplevich Teacher at Belarussian Academy of Arts, department of graphics, Białoruś, prof. Dimitrije Pecic, Akademia Center For Graphic Art & Visual Researches Faculty of Fine Arts in Belgrade, Serbia, prof. Ján Kudlička, ArtD. Katedra výtvarného umenia, Katolícka univerzita v Ružomberku Pedagogická fakulta, Slovakia, prof. Jerzy Jędrysiak, artysta grafik, wykładowca na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie, Polska.

Szczegółowe informacje dotyczące 3 MTD Zakopane 2014 znajdą Państwo na stronie internetowej szkoły.

Warszawa

6-8 czerwca 2014 roku w Zespole Państwowych Szkół Plastycznych w Warszawie odbyła się pierwsza edycja festiwalu Sztuka 6. Wydarzenie to było zainicjowane przez Samorząd Uczniowski szkoły oraz wspierane przez wielu uczniów i nauczycieli. Organizatorem festiwalu było Stowarzyszenie Smocza, natomiast projekt był współfinansowany dzięki dotacji z Biura Edukacji m.st. Warszawa.

W trakcie trzech dni festiwalu odbyło się sześć warsztatów, w których mogli wziąć udział zarówno nasi uczniowie, jak również warszawscy gimnazjaliści. Można było zobaczyć dwanaście wystaw oraz instalacji artystycznych. Ideą festiwalu było pokazanie tej strony artystycznej naszych uczniów, której nie oglądamy na co dzień w murach szkoły. Szkołę na Smoczej odwiedziło w tym czasie ok. 400 gości. [G.P.]

Mamy nadzieję, że ta piękna inicjatywa stanie się stałym punktem na mapie kulturalnej Warszawy.

Trafostacja Sztuki, Szczecin, ul. Świętego Ducha 4, 7 IX 2014r. Foto: Wł. St. Gorzelańczyk

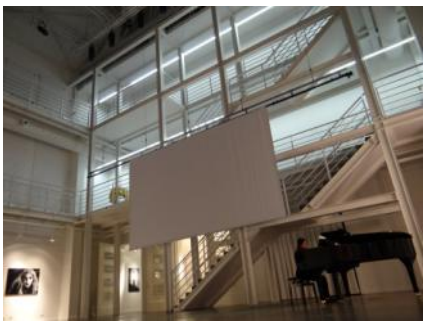

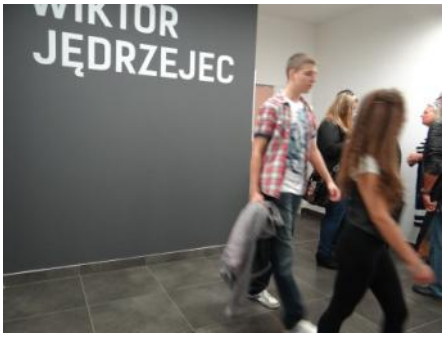

Foto — Wł. St. Gorzelańczyk

PO—WIDOKI w TRAFO—STACJI

7 września 2014r. w Trafostacji Sztuki w Szczecinie miał miejsce wernisaż prac Wiktora Jędrzejca zatytułowany: PO-WIDOKI. Autor o swojej ekspozycji pisze w katalogu tak: „Szkic to początek aktu twórczego, szkic to pierwszy zapis toku myślenia artysty, szkic to wreszcie najbardziej intymny autoportret artysty. Rzadko pokazywany publicznie, schowany w szufladach pracownianych komód, czeka. A to, co możemy oglądać na wystawach, to w pełni samodzielny i niezależny rysunek. Przecedzony przez ostre sito nadwrażliwej i samokrytycznej cenzury artysty" Rysunek, który w XX wieku ugruntował swoją tożsamość jako samoistna dyscyplina sztuki – samoistne dzieło – przysłania jak coś wstydliwego szkic i jego prawo do błądzenia. Czy w ogóle istnieje dzisiaj w kulturze plastycznej szkicownik? Mam nieodparte wrażenie, że aparat cyfrowy zastąpił go już dawno. Rzadko możemy spotkać kogoś rysującego z natury lub notującego w ten sposób swoje pomysły. A przecież szkic to początek aktu twórczego, szkic to pierwszy zapis toku myślenia artysty, szkic wreszcie to najbardziej intymny autoportret artysty. Rzadko pokazywany publicznie, schowany w szufladach pracownianych komód, czeka. To jak tajemnica zawodowa, alchemiczna receptura skrywana skrzętnie często aż do śmierci”.

Na wernisażu obecni byli zarówno studenci Akademii Sztuki jak i uczniowie Liceum Plastycznego.

Prof. Wiktor Jędrzejec urodził się w Przeworsku w 1961 roku. Studiował na Wydziale Grafiki ASP w Warszawie. W latach 2002-2005 pełnił funkcję prodziekana wydziału grafiki, a w 2005-2009 prorektora ASP w Warszawie. Obecnie jest Dyrektorem Departamentu Szkolnictwa Artystycznego i Edukacji Kulturalnej w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Uczestniczył w wielu wystawach w kraju i za granicą, m. in. IX Biennale Sztuki, Valpariso, Chile 1989, Wobec wartości, Katowice 1990, I Biennale Grafiki Polskiej, Katowice 1991, „Aus der asche gelesen”, StadtCastrop – Rauxel-Rathaus oraz Rathaus-Bunde, Niemcy 1995, Człowiek, Galeria Aula Warszawa 2000, Galeria Oranżeria Pałac PAN w Jabłonnej 2011, Rondo Sztuki Katowice 2014. Zajmuje się grafiką użytkową, warsztatową, rysunkiem i malarstwem. Uczestniczył w wielu wystawach w Polsce i zagranicą. [TRAFOSTACA]

TRAFO Trafostacja Sztuki w Szczecinie, jest pierwszym w północno-zachodnim regionie Polski centrum sztuki współczesnej. Powołane do życia w 2013 roku, Miejska Galeria Sztuki Współczesnej Trafo Trafostacja Sztuki powstała w sierpniu tego roku w zabytkowej, chylącej się ku upadkowi transformatorowni przy ul. Św. Ducha. Urząd Miasta Szczecina wyremontował ją za ok. 16 mln zł (z czego 6,2 mln to środki unijne). Rocznie na działalność tej instytucji kultury samorząd przeznacza 1,2 mln zł. TRAFO prowadzi działalność kulturalną oraz wykonuje swoje zadania w oparciu o Statut nadany uchwałą Nr XVIII/517/12 Rady Miasta Szczecin z dnia 23 kwietnia 2012 r. [www.trafo.org]

2014 — nie tylko na lekcjach historii

Na samym początku I wojny światowej, dnia 2 sierpnia 1914 do leżącego w granicach Rosji **Kalisza** wkroczyły wojska niemieckie: zbombardowali i później podpalili bezbronne miasto. **W gruzach legło 95% pięknej, średniowiecznej zabudowy tego najstarszego w tej części Europy miasta**. Maria Dąbrowska opisała to bestialstwo w *Nocach i dniach*.

W pierwszym dniu II wojny światowej, dnia 1 września 1939 lotnicy niemieccy zbombardowali serią ataków polskie miasto **Wieluń**. **Niemcy zniszczyli to ciesząc się ledwo dwadzieścia lat wolnością miasto w 75%, ze szpitalem i zabytkami włącznie.** Tu rozpoczęła się tragiczna w skutkach wojna. [W.S.G.]

100. rocznica wybuch I wojny światowej

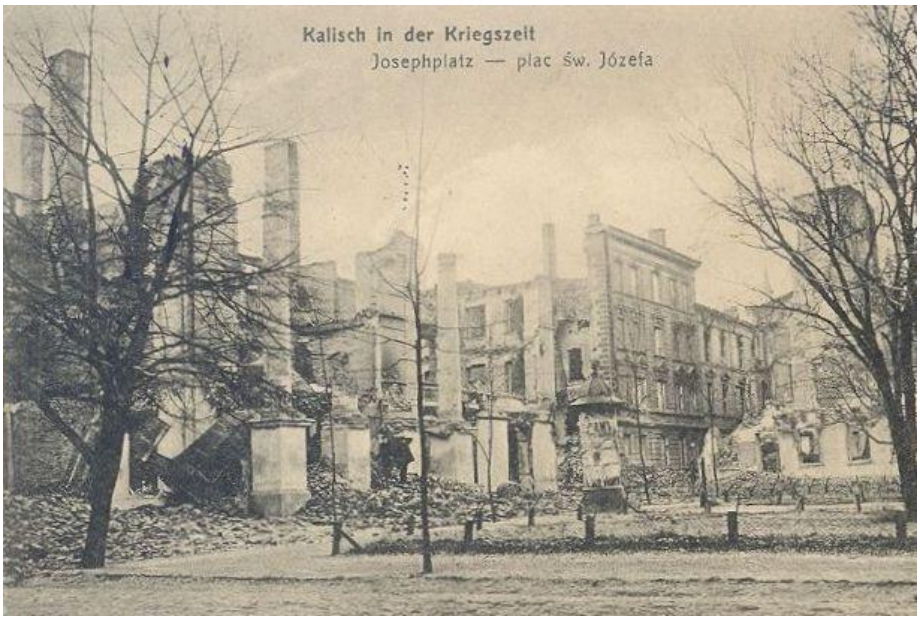

Źródło: *Wikipedia*

2014

75. rocznica wybuchu II wojny światowej

Zapraszamy do 30 września do Włocławka na wystawę pokonkursową „Początek był w Polsce” oraz na str. 4-6 Biuletynu Plastyk

Centrum Edukacji Artystycznej
ul. Brzozowa 35
00-258 WARSZAWA

Dyrektor: dr Zdzisław Bujanowski
Zastępcy: Marzenna Maksymienko, Maciej Kandefer

Tel: 22-42-10-621
Fax: 22-42-10-633
E-mail: sekretariat@cea.art.pl

REDAKTOR BIULETYNU
Włodzimierz St. Gorzelańczyk [W.S.G.]
st. wizytator ds. szkół plastycznych – Zakres Ogólnopolski
tel. 665-004-930

Redaktor prowadzący e-wydania:
Dagmara Lasocka
WYDAWNICTWA CEA
tel./fax. 22-826-15-80
mail: lasocka@cea.art.pl

Biuletyn_Plastyk Kwartalnik

Elektroniczny biuletyn informacyjno-publicystyczny szkół plastycznych Centrum Edukacji Artystycznej. Zamieszczone teksty pochodzą ze stron internetowych publicznych i niepublicznych z uprawnieniami szkół publicznych a także MKiDN, MEN i innych podmiotów publicznych oraz tekstów i fotografii własnych. W Biuletynie i na stronie CEA publikowane są w/w materiały, będące własnością tych podmiotów i osób [patrz źródła]. CEA oraz twórcy BIULETYNU dziękują szkołom plastycznym — wszystkim osobom prowadzącym portale internetowe — w szczególności autorom tekstów i fotosów za udostępnienie ich w biuletynu CEA oraz na stronie internetowej.